RAUD. ARMIJA SUDAUŽO NACIŲ KONTR-ATAKAS DONECO SRITYJ

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 51 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Kovo-March 2, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

Svarbus laiškas.
Reikalinga parama.
Saugos mūsų prezidentą.
Negražu girtis.
Kai kur labai gerai, o kitur nieko.
Iš meilės plaukė neapykanta.

Rašo **A. BIMBA**

Kongresmonas Vito Marcantonio išsiuntinėjo laišką daugeliui žmonių. Gavau ir aš.

Marcantonio laišką rašo vardu Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo (International Labor Defense). Jis yra tos organizacijos prezidentas.

Kongresmonas prašo finansinės paramos garsiosios Oklahoma bylos vedimui. Ten, kaip žinoma, buvo nuteisti dešimčiai metų kalėti ir pasimokėti po penkius tūkstančius dolerių bausmės keturi darbininkų organizatoriai.

Aukštesnis teismas tos bausmės nepripažino ir bylą sugrąžino atgal į pirmąjį teismą. Byla bus iš naujo nagrinėjama.

Gynimui tų vadų tuojau reikia trijų tūkstančių dolerių. Marcantonio prašo prisidėti.

Reikėtų šio svarbaus reikalo nepamiršti. Kai rūpinamiesi karo reikalais ir renkam jiems aukas, nepamirškime ir čia kovos su reakcija.

Kovodami už laisvę kitur, nepraraskime laisvės čionai!

Ta trijų politinių kačių Amerikos Lietuvių Taryba dar turinti vieną tikslą, apart plūdimo Sovietų Sąjungos. Jį labai gražiai išdėstė, pasak mūsų korespondento, kunigas Balkūnas, kalbėdamas Elizabethe.

Kunigas Balkūnas pasakė: Amerikos Lietuvių Tarybos tikslas yra saugoti prezidentą Rooseveltą, kad jis nemainytų savo žodžių ir politikos linkui Lietuvos!

Taigi, vargšas prezidentas, Amerikos ginkluotų jėgų komandierius, nežino, kad mes lietuviai paskyrėme ant jo supervaizerį!

Be to, kun. Balkūnas pasigyręs tose prakalbose, jog ir jis aukavęs Russian War Relief — aukavęs viso labo vieną amerikonišką dolerį!

Žinoma, gerai, kad aukojo. Tačiau, man atrodo, tuo vienu mizernu doleriu taip didžiuotis ir girtis, tiesiog negražu, kai visi žino, kad kun. Balkūnas yra apsipylęs tūkstančiais dolerių.

Paprasti lietuviai darbininkai, kurie vos galą su galu suveda, tam gražiam tikslui yra paaukoję po desėtkus dolerių, ir dar aukos daugiau. Bet jie nesako prakalbų apie tai ir nesigiria.

Kiek aš girdėjau, tai kun. Balkūnas tą dolerį aukojo ne iš geros širdies, ne su troškimu paremti didvyriškąją Raudonąją Armiją, ne tam, kad paraginti parapijonus irgi aukoti, bet, ot, kad "įrodyti," kad jis nėra Sovietų Sąjungos priešas, o hitlerinės Vokietijos šalininkas.

Tuo tarpu, po to paaukojimo, kunigas jau yra pasakęs kelis tuzinus prakalbų ir kelis šimtus sykių tą Amerikos talkininkę (Sov. Sąjungą) bjauriai išniekinęs ir išplūdęs.

Veikiausia visi patėmijote, kad mes turime daug ir gražių korespondencijų Laisvėje iš visos eilės miestų. Bet turime ir didelių spragų.

Labai retai pasirodo korespondencijų iš Clevelando, iš toliau į vakarus ir pietus, iš kietosios anglies kasyklų sričių, arba iš tokių lietuviškų kolonijų kaip Lawrence, Gard-

(Tąsa 5 pusl.)

KOVO MĖNUO TAI AMER. RAUDONOJO KRYŽIAUS MĖNUO

Talkininkai Atėmę iš Nacių Du Miestus Centr. Tunisijoj; Atmušę Priešus Šiaurėje

Šiaur. Afrika, kovo 1. — Hitlerininkai su didelėmis tankų ir šarvuotų automobilių jėgomis buvo pasistūmę trejetą mylių pirmyn prieš anglus Medjez-el-Bab srityje, šiaurinėje Tunisijoje, bet anglų ir amerikiečių bombanešiai ir kovos lėktuvai užkūrė tokį pragarą Rommelio naciams, kad visos tolesnės vokiečių atakos liko atremtos ir priešai sustabdyti šioje fronto dalyje, kaip praneša United Press.

Tuo pačiu laiku amerikiečių ir anglų kariuomenė centraliniame Tunisijos fronte nugrūdo vokiečius ir italus tolyn atgal į pietų rytus ir užėmė Feriana ir Thelepte miestus, sako United Press korespondentas Phil Ault.

Amerikiečiai Smogė Keturiem Fašistų Laivam

Amerikiečių Lekiančios Tvirtovės, bombarduodamos fašistų prieplaukas Italijos saloj Sardinijoj, padegė bei sužalojo keturis priešų laivus ir padarė didelių nuostolių jų sandėliam, geležinkelių stotim ir traukiniams.

Amerikos Lakūnai Padegė Didelį Japonų Transportą Ir Vieną Karinį Laivuką

Amerikos Oficialiai Pranešimai

Washington, vas. 28. — Jungtinių Valstijų laivyno pranešimas 294:

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Vasario 27 d. popiet mūsų Dauntless bombanešiai-smigikai, lydimi Wildcats lėktuvų kovotojų, bombardavo japonų pozicijas Mundoj, New Georgia saloj; užkūrė vieną didelį gaisrą ir du mažus. Visi Jungtinių Valstijų lėktuvai sugrįžo.

Mūsų Dauntless bombanešiai-smigikai, lydimi Corsair, Lightning ir War Hawk lėktuvų kovotojų, atakavo japonų transporto laivą, kurio palydovai buvo du nedideli kariniai laivukai, ties Vella Lavella sala, pačia vakarine New Georgia grupės sala. Kelios bombos tiesiai pataikė į tą transporto laivą ir jis buvo paliktas bedegąs. Buvo pataikyta ir į vieną karinį priešų laivuką, kuris taipgi paliktas bedegąs. Nušauta žemyn japonų Zero vanden-lėktuvas. Du Jungtinių Valstijų lėktuvai kovotojai negrįžo.

SOVIETAI LAIMI DONECO SRITYJ, NEŽIŪRINT ŠĖLSTANČIŲ NACIŲ KONTR-ATAKŲ

Maskva, kovo 1. — Sovietų kariuomenė pietiniai-rytiniame Doneco Baseino kampe sudaužė visas šėlusias vokiečių kontr-atakas Vorošilovgrądo srityje, užėmė ten dar kelis punktus ir bendrai pagerino savo poziciją šioje fronto dalyje.

(Nacių komanda per Berlyno radiją garsinosi, būk jie ten atėmę iš raudonarmiečių Kramatorską ir Lozovają su geležinkelių stotimis. Bet niekas nepatvirtina šio priešų pagyro.)

Raudonoji armija užėmė dar kelias apgyventas vietas į vakarus nuo Charkovo ir Kursko.

Hitlerininkai skubotai grūda vis daugiau naujos savo kariuomenės ir tankų į žemutinio Doneco frontą, kad sulaikyt ten Sovietų žygiavimą pirmyn į vakarus. Per žiauriausias kautynes vienas apgyventas punktas kelis kartus perėjo iš vienų rankų į kitas, kol, pagaliau, sovietiniai kovotojai ištaškė vokiečius ir įsidrūtino tame punkte.

Blogas oras šiuo tarpu taip pat trukdo Sovietų ofensyvą tame Doneco sektoriuje, tačiau Raudonoji Armija vis pastumia priešus atgal, nors netaip greitai, kaip pirmiau.

Sovietų kariuomenė taip pat turėjo laimėjimų prieš apsuptus hitlerininkus Kerčo sąsiaurio srityje, vakariniame Kaukazo kampe, tarp Juodosios ir Azovo Jūrų.

Australija. — Japonai telkia dideles savo karo jėgas srityj į šiaurius nuo Australijos.

PREZIDENTAS RAGINA SUKELT $125,000,000 RAUONAJAM KRYŽIUI

Washington. — Prezidentas Rooseveltas paskyrė kovo mėnesį kaipo Raudonojo Kryžiaus Mėnesį. Savo pareiškime raštu Normanui H. Davis'ui, Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkui, prezidentas sako:

"Kur tik mūsų kovotojai yra, visose pasaulio dalyse, Amerikos Raudonasis Kryžius stovi šalia jų ir visuomet ištiesia jiem savo ranką, teikdamas pagalbą ir patarnaudamas jų patogumui.

"Amerikos Raudonasis Kryžius šiandien pradeda didžiausią gailestingumo kampaniją visoj istorijoj. Jis imasi dar negirdėtai didelį uždavinį atlikti, kadangi šis karas yra toks, kokio dar niekados pasaulyje nebuvo.

"Šią didžiausią iš visų Raudonojo Kryžiaus kampanijų mes pradedame gailestingumo vardu.

"(Fašistų) Ašies kraštuose gailestingumas ir žmoniškumas yra laikomi silpnybės ir ištižimo dalykais.

"O mes savo šalyje semiamės dalį savo stiprybės iš mūsų gailestingumo didžiosios tradicijos (padavimo).

"Kiekvienas jūsų, kuris turite draugą ar giminę karinėje uniformoje, pilnai suprasite savo širdyje šios kampanijos svarbą. Jūs, būdami namie šiandien, žinote geriau, negu kas kitas, ką tai reiškia, kad Raudonasis Kryžius stovi greta mūsų kareivių, jūreivių ar marininkų, kur tik jie bebūtų. Visi mes, 130 milionų mūsų, žinome, kaip nepavaduojamai svarbus yra šios didžios įstaigos darbas pergalei laimėti, o tas darbas yra atliekamas kas minutę, kiekvieną dieną, visur, kur tik jo reikia.

"Aš todėl paskelbiu kovo mėnesį Raudonojo Kryžiaus Mėnesiu. Kad užtikrint, jog kiekvienas amerikietis berniukas kiekviename kovos fronte gautų viską, ką tik Raudonasis Kryžius gali suteikti, tai reikės bent 125 milionus dolerių sukelti.

"Tai tiek mums ir tereikia žinoti — mes tikrai atliksime savo pareigą."

AMERIKOS KARO VADŲ RAGINIMAI

Admirolas Nimitz, Amerikos laivyno komandierius Ramiajame Vandenyne, ragindamas gausingai remti Raudonąjį Kryžių, nurodė, kad per Raud. Kryžiaus pastangas išgelbėta jau šimtai amerikiečių kareivių gyvybių, o generolas Eisenhower priminė, kaip Raudonasis Kryžius ne tik sužeistuosius gelbsti, bet tarnauja ir kasdieniniam mūsų kovotojų patogumui.

Anglijos Ministeris Numato 2-rą Frontą Trumpu Laiku

London. — Anglijos karo ministeris Sir James Grigg teigė per radiją, kad anglų armija yra gatavai išlavinta ir įrengta trumpu laiku kirst didžius smūgius fašistų Ašiai Europoj, Afrikoj ir Azijoj. Jis sakė:

"Mes visose pasaulio dalyse turime armijas, kurios laukia progos parodyt, kad ir jos gali taip pasižymėti, kaip mūsų Aštuntoji armija (Egipte ir Libijoj). Šios armijos tikisi atlikti žygius prilygstančius ne tik savo brolių (Aštuntosios armijos) žygiams, bet ir narsiosios Raudonosios Armijos žygiams."

Generolas Sir Bernard B. Paget, galva esančių Anglijoje karo jėgų, pareiškė:

"Mes norime būti gatavai pasiruošę kaip galint greičiau suduot priešui mirtiną smūgį."

Naciai permetė 30 Divizijų Frontan Prieš Sovietus

London. — Pravda, Sovietų Komunistų Partijos laikraštis Maskvoj, praeitą sekmadienį nurodė, jog naciai paskutiniu laiku permetė dar 30 divizijų (apie 500,000 kareivių) iš Francijos, Belgijos, Holandijos ir Balkanų kraštų į frontą prieš Sovietus, kaip praneša United Press, amerikiečių žinių agentūra.

Pirmesni pranešimai sakė, kad naciai net iš Tunisijos persiuntė grupes savo bombanešių į prieš-sovietinį frontą.

Easton, Pa.

MIRĖ FR. BAČKIS

Sekmadienį ryte, vasario 28 dieną, mirė Franas Bačkis. Buvo laisvietis.

V. J. Stankus.

Įtužę Mūšiai Verda Doneco Srityje; Sovietai Atrėmė Nacių Kontr-Atakas

Sovietų Oficialiai Pranešimai

London, kovo 1. — Vidunaktinis Maskvos radijo pranešimas, užrekorduotas Londone, tarp kitko, sako:

Mūsų kariuomenė vasario 28 d. vedė ofensyvius mūšius tomis pačiomis kryptimis kaip ir pirmiau.

Per savaitę, pasibaigusią vas. 27 d. buvo sunaikinta 168 vokiečių lėktuvai kautynėse ore ir pačiose priešų stovyklose. Tuo laiku Sovietai neteko 87 lėktuvų.

Vas. 27 d. mūsų oro jėgos įvairiose fronto dalyse sunaikino 100 vokiečių trokų su kariuomene ir reikmenimis ir nuskandino priešų transporto laivą 14,000 tonų.

Į vakarus nuo Rostovo mūsų kariuomenė sudrūtino savo pozicijas.

Viena mūsų tanko įgula su gvardijos leitenantu Glukovu ir puskarininkiais Borisoggu, Moskovu ir Pisarevu įsiveržė į priešų poziciją, nušlavė kelis tuzinus hitlerininkų ir pagrobė aštuonias kanuoles. Kulkasvaidininkas Dogady keliomis šovinių papliupomis nukirto žemyn vieną vokiečių lėktuvą.

Viename sektoriuje į pietų vakarus nuo Vorošilovgrado mūsų kariuomenė atmušė vokiečių pėstininkų bataliono kontr-ataką. Hitlerininkai, nukentėję sunkių nuostolių, pasitraukė atgal į pirmesnes savo pozicijas.

Kramatorsko srityje (žemutinio Doneco fronte) mūsų kariuomenė kovėsi, atremdama įtužusias vokiečių tankų ir motorizuotų pėstininkų kontr-atakas. Čia priešai skubotai gabenasi naują kariuomenę ir siunčia ją tiesiai į mūšius, kai tik ji atvyksta.

(Tąsa 5-tam pusl.)

NEAPSAKOMOS NACIŲ BAISENYBĖS CHARKOVE

Charkov. — Per šešiolika mėnesių, kol vokiečiai tapo išvyti iš Sovietinės Ukrainos didmiesčio Charkovo, jie sušaudė ir pakorė šimtus profesorių ir mokytojų, sudegino bei suspročdino Charkovo Universiteto rūmus, uždarė 20 mokslinių tyrinėjimo institutų ir 107-nias gimnazijas. Naciai tepaliko atdaras tik pradines mokyklas iki penkių skyrių, ir tai tik pustrečio mėnesio iš viso per ištisą savo viešpatavimo laikotarpį tame mieste.

Už tat jie atidarė tris šnipų mokyklas, kur mokino 10 iki 15 metų vaikus šnipinėti prieš Sovietams palankius žmones.

Hitlerininkai išplėšė platinos, sidabro, elektro-magnetinius ir kitus laboratorijų įrengimus ir išsiuntė juos Vokietijon. Jie sudegino 20 tūkstančių knygų, kuriose buvo surašyti moksliniai tų laboratorijų tyrimai.

Naciai iškorė bei sušaudė daugelį profesorių dėl to, kad jie atsisakė bendradarbiaut su vokiečiais ar buvo žydų kilmės.

Tūkstančiai kitų profesorių ir mokytojų buvo palikti be duonos ir bandė gyvi pasilaikyt pardavinėdami degtukus gatvėse, mainydami savo kambarių baldus bei paskutinius drabužius ant maisto ir atlikinėdami paprasčiausius pasitaikančius darbus.

Vos užėmę Charkovą, naciai tuojau pradėjo karti visus nepatinkamus jiems vyrus ir moteris. Visus balkonus miesto centre per dvi mylias jie pavertė kartuvėmis, nuo kurių paliko kaboti pakartuosius per kelias dienas. Kardami, jie šaukė publiką, kaip į kokią smagią pramogą.

Bet vienas baisiausių reginių, kuriuos matė sugrįžę į Charkovą raudonarmiečiai, tai buvo jų paliuosuoti sovietiniai belaisviai. Belaisvių veidai buvo sudžiūvę kaip giltinių, o kojos ir rankos kaip šipuliai, ir daugelis tik ant kriukių tegalėjo paeiti.

Be to, hitlerininkai Charkove badu numarino 70 tūkstančių žmonių ir sušaudė 14,000 žydų, neskaitant ukrainų ir rusų; pakorė 200 įkaitų ir išgabeno 110,000 į katorginius darbus.

Jugoslavai Užmušė dar 1,150 Ašies Karių

Maskva. — Laisvosios Jugoslavijos radijas pranešė, jog mūšyje ties Prozoru paskutinėmis dienomis tapo nukauta 1,150 italų kareivių ir oficierių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kanadiečių Savaitraščio Vajus Pavyko

Kanadiečių savaitraštis, Liaudies Balsas, (iš vas. 26 d.) rašo:

"Liaudies Balso dešimties metų jubiliejinis vajus buvo pravestas tikrai taip, kaip pritiko. Nepaisant didelės kampanijos dėl ambulansų, kuri buvo pravesta veik tuo pačiu laiku, Liaudies Balso kvota buvo sukelta su didžiuliu kaupu. Kas dar pažymėtina, tai kad naujų skaitytojų buvo gauta daugiau, negu buvo tikėtasi. Dedantis kvotą 150 naujų skaitytojų buvo abejojama, ar bus galima gauti tokį skaičių. Atrodė, kad dirva baigia semtis. Bet buvo gauta daug daugiau.

"Visiems vajininkams ir vajininkėms, taip energingai dirbusiems, taipgi visiems rėmėjams ir rėmėjoms, kaip ir visoms lietuvių organizacijoms, dalyvavusioms vajuje, Liaudies Balsas labai dėkingas. Mes stengsimės, kad laikraštis suteiktų jums visiems kuo geriausį patarnavimą, kiek bus galima prie dabartinių karo sąlygų."

Devyni Milionai Nacių

Raudonosios Armijos ir Sovietų Sąjungos vadas, Juozas Stalinas, pareiškė, kad per 20 mėnesių žiauraus karo Raudonoji Armija išmušė iš Hitlerio armijos 9,000,000 kareivių ir oficierių. Vien užmuštais hitlerininkai neteko 4,000,000!

Tik per paskutinius tris mėnesius, tai yra, nuo lapkričio 19 dienos, kada Raudonoji Armija pradėjo ofensyvą, ji užmušė virš 700,000 hitlerininkų ir į nelaisvę suėmė daugiau, kaip 300,000. Tuo pačiu kartu per tris mėnesius Hitleris neteko daugiau, kaip 7,000 tankų, 4,000 karo lėktuvų ir 17,000 kanuolių!

Raudonoji Armija darosi vis galingesnė, Sovietų Sąjunga vis daugiau pasigamina ginklų ir amunicijos, Jungtinės Tautos stiprėja, o Hitlerio jėgos jau eina silpnyn.

Juozas Stalinas sako, kad Hitleriui stokuoja žmonių, ypatingai lavintų. Bet jis sako, būtų didžiausia klaida manyti, kad Hitleris jau sumuštas, kad jis negalės atsigauti, kad jis negalės pradėti naujų karinių avantiūrų. Kova dar bus sunki.

Naciai Nespėja Viską Naikinti

Raudonajai Armijai einant pirmyn, naciai didele paskuba turi trauktis. Todėl jie nespėja daug dalykų sunaikinti. Ypatingai naciams pakenkia raudonarmiečiai, žygiuojanti ant čiužių. Jie apeina miestus ir miestelius ir nukerta priešų susisiekimo vielas, pastoja pasitraukimui kelius.

Labai daug naciams kenkia kovingi partizanai. Kada Raudonoji Armija vysto užpuolimą, tai hitlerininkai negali pasiųsti didelių armijos dalių naikinimui fabrikų ir dirbtuvių. Jie pasiunčia nedidelius būrius. Bet su tais hitlerininkų būriais apsidirba darbininkai ir partizanai.

Kam Tas Šumas Apie "Finų Taiką?"

Keistai atrodo, kaip tūla Amerikos spauda tikrina, būk fašistinė Finliandija jieško "taikos su Sovietų Sąjunga," arba rašo, kad net "pasiūlyta taika," kuomet iš Helsinkų patys finai fašistai tą užginčija. Ypatingai New Yorko Times labai storojasi pasakoti apie tą taiką. Bet vasario 24 dieną iš Helsinkų finų radio pareiškė:

"Finų Žinių Biuras yra įpareigotas oficialiai pareikšti, kad New York Times raportai, būk Finliandijos valdžia prašo atskiros taikos pas Sovietų Sąjungą, yra visiškai be pamato."

Ir Times tą pačią dieną, įtalpinęs tą žinią, vis vien rašo ilgą redakcinį straipsnį, kuriame teisina Finliandijos fašistų karą prieš Sovietų Sąjungą, mulkina savo skaitytojus ir pasakoja, būk tikrai finai jieško taikos ir bus išbandymas Sovietų politikos, ar ji nori taikos.

Kodėl tiek daug blofo, kodėl taip įsikibusiai rašo ta spauda apie finų jieškojimą taikos, kurios finai fašistai nenori, kurie patys karą pradėjo, užpuldami išvien su Hitleriu Sovietų Sąjungą?

Pirma, patys finai fašistai nori, kad tūla Amerikos spauda rašytų taip, kad mūsų šalies vyriausybė palaikytų normalius diplomatinius ryšius su Finliandija, kad jos atstovas ir jo agentai galėtų šniukštinėti Ašies naudai, kad kurstytų žmones prieš Amerikos talkininkę Sovietų Sąjungą.

Antra, finai fašistai mato, kad Hitleris eina prie karo pralaimėjimo, todėl jie nori prie taikos stalo gauti užtarimą ir reakcinių elementų, tų, kurie dabar skleidžia melą, būk Sovietai pirmieji užpuolę Finliandiją.

Trečia, galima numatyti, kad tam tikslui Finliandijos fašistai ruošia savotišką pučą pačioj Finliandijoj. Ten žmonės nusistatę prieš karą ir fašistinę valdžią. Finliandijoj yra devynios Hitlerio divizijos. Ir kada jie matys, kad liaudis yra pasirengusi prašalinti fašistus iš vyriausybės, tai Hitlerio divizijos padarys perversmą, paims galią į savo rankas, ypatingai, jeigu užsienyj bus daug plepama apie "finų taiką," ir tada Finliandijos fašistai jieškos progų atsistoti greta kitų Hitlerio pavergtų šalių. Tik tokiais išrokavimais Amerikoj tauškiama apie tą "finų taiką."

Būtinas Antrojo Fronto Reikalas

Kada Raudonoji Armija taip pasekmingai žygiuoja pirmyn, kada Amerikos armija ne vien sulaikė, bet ir veja priešus Tunisijoj, tai daugiau negu aišku, kad darosi vis labiau reikalingas antrasis frontas prieš Hitlerį Europoj. Būtinai reikalinga vienu kartu kirsti priešams smūgį iš visų pusių, apie ką kalbėjo prezidentas Rooseveltas.

Jeigu dabar Anglijos ir Amerikos jėgos pradėtų veikti iš Anglijos į Šiaurinę Franciją, kur atsta maža, kur pristatyti armiją ir reikmenis daug arčiau, kaip į Afriką, jeigu dabar pradėtų veikti Belgijoj, Holandijoj, Danijoj ir Norvegijoj mūsų armija, tai pergalė būtų artima ir tikra.

Kol kas Hitleris sakosi nebijąs antrojo fronto. Jis ir vėliausiame pareiškime nurodė, kad jis yra fronte prieš Sovietų Sąjungą, **kur bus išrištas karo klausimas.** Iš Sovietų Sąjungos jau faktais įrodyta, kad vien vasario mėnesyje Hitleris permetė **31-ną diviziją, tai yra apie 500,000 savo kareivių iš Francijos, Balkanų, Belgijos prieš Raudonąją Armiją ir permetė šešias divizijas, — apie 3,000 — tankų!**

Laikas mums atidaryti antrą frontą. Laikas veikti išvien, kad parbloškus mūsų bendrą priešą. Laikas išplėšti iš Hitlerio tą galimybę, kada jis gali koncentruoti jėgas vienan frontan, dabartiniu laiku prieš Sovietų Sąjungą. Laikas priversti jį muštis ten, kur mes norime, tai yra, vienu kartu daugelyje frontų.

Mohandas K. Gandhi, Indijos "šventasis," kuris dalinai badavo net 20 dienų, protestuodamas prieš tai, kam Britų vyriausybė laiko jį nelaisvėje.

Goebbelso Prieš Bolševikus Šauksmai Ir Lietuviai Pro-Naciai

Hitlerio razbaininkai pavergė Europą, padalindami ją ir vienus prieš kitus nustatydami. Skaldyti jėgas, tai nacių vyriausias darbas. Be penktosios kolonos, be tų, kurie nacių propagandą skleidžia, jie nebūtų nei vieną šalį pavergę.

Net ir pavergimui kitų šalių Hitleris ir jo razbaininkai nebūtų drįsę imtis ginklo, jeigu demokratinės šalys — Anglija, Francija, Amerika, Čechoslovakija būtų parėmę Sovietų Sąjungos obalsius bendrai gintis, bendrai išstoti prieš agresorius, ką per metų metus Sovietų Sąjunga siūlė Tautų Lygoj per savo atstovą Maksimą Litvinovą ir kitais būdais kviesdama demokratines šalis prieš karo agresorius.

Hitlerio žvėriška nacių veislė pavergė visą Europą ir manė lengvai pavergti Sovietų Sąjungą. Bet naciai apsiskaitliavo! Jie nesuprato, kokią jėgą atstovauja laisvi žmonės susijungę į Sovietų Sąjungą. Jie nesuprato, ką reiškia laisvai ir kultūriškai gyvenančios tautos ir tautelės!

Sovietų Sąjunga ištaškė Hitlerio baubą, būk nacių niekas "negali sumušti." Maskva, Odesa, Sevastopolis, Leningradas, Stalingradas, Priekaukazija, Rostovas, Charkovas ir daug kitų miestų ir vietų buvo nacių kapai!

Todėl nacių vadai — Goeringas ir Goebbelis didžiausiu pasiutimu šaukia prieš Sovietų Sąjungą, prieš "komunistus," baugina visus "bolševikais." Ir vėliausioj savo kalboj Goebbelis baugino pasaulį "bolševizmu" ir persistatinėjo, kad būk Vokietijos naciai ir jų fašistiniai talkininkai gelbėja Europą ir civilizaciją nuo bolševizmo. Tą Europą, k u r i ą jie pavergė, kurios žmones milionais žudo. Jis šaukė, kad jeigu Sovietų Sąjunga laimės, tai ji visą pasaulį užkariaus. Tai nacių propaganda, kad įnešus nesutikimus tarpe Sovietų Sąjungos ir kitų Jungtinių Tautų, kad paskui hitlerininkai galėtų visus pavergti.

Tokis nacių tikslas. Jie supranta, kad jeigu Sovietų Sąjunga, Jungtinės Valstijos, Chinija laikysis vieningai, tai hitlerizmas bus sumuštas, nacių pavergtos tautos išlaisvintos ir net pačios Vokietijos ir Italijos žmonės bus išlaisvinti iš po nacių ir fašistų jungo.

Propagandą Amerikoj skleidžia lietuviai pro-naciai. Pirmiau "Naujienos," "Keleivis," "Draugas," "Naujoji Gadynė," "Dirva" ir kiti atvirai tą rašė. Kaip kur kunigai liepė savo parapijonams melstis už Hitlerio sveikatą. Bjauriausiai niekino Sovietų Sąjungą ir džiaugėsi nacių pergalėmis; persispausdino iš Hitlerio gazietų straipsnius. Talpino nacių agento Prano Ancevičiaus telegramas. Kaip kurie dar ir dabar talpina Berlyne paruoštą surašą lietuvių neva "po prievarta išvežtų į Sibirą." Organizavo "tarybas," kad kurščius vienus lietuvius prieš kitus. Smetona važinėjo ir dar tebevažinėja po lietuvių kolonijas ir vyriausias jo tikslas, tai kurstyti Amerikos lietuvius prieš Sovietų Sąjungą, Amerikos talkininkę. Smetonos "atstovai" imdavo iš Hitlerio laikraščių propagandą prieš Sovietų Sąjungą, siuntinėjo ją lietuvių pro-nacių spaudai ir net angliškai reakcinei spaudai.

Dabar, kada Raudonoji Armija tiek pergalių apturėjo, kada grūda nacius laukan iš Sovietų Sąjungos, tai Goeringas rėkia, kad "bolševikai apgavo, jie neparodė savo jėgos pirmiau." Goebbelis šaukia, kad tik dabar "bolševikai pradėjo rodyti tikrą savo jėgą."

Dabar ir lietuviai pronaciai dar žiauriau, dar bjauriau puola Sovietų Sąjungą. Jiems ateis "žinių" ir iš Romos nuo popiežiaus, nes ten Mussolinis padėjo savo žentą Ciano ir visi popiežiaus šauksmai prieš bolševikus, tai bus Ciano-Mussolinio žento šauksmai! Jiems ateis "žinių" ir iš "neutrališkos" Portugalijos, Švedijos, Ispanijos, kur veikia Hitlerio ir Mussolinio propagandos centrai.

Lietuvių pro-nacių kalbėtojai dar toliau eina negu jų spauda. Mat, laikraštį gali daugiau patikrinti Amerikos valdžios žmonės, bet jų kalbėtojus negi visus sekios. New Yorke, vasario 14 dieną labai bjauriai niekino Sovietų Sąjungą Juozas Stilsonas, ponas Laučka ir estas Johannes Kaiv, kuris save skelbia Estijos "konsulu."

Šie kalbėtojai visai "užmiršo," kad Lietuva yra pavergta Hitlerio, kad vokiečiai fašistai Lietuvoj *nužudė per* 100,000 *mūsų brolių, seserų, tėvų, motinų ir giminių! Kad Hitlerio razbaininkai išvežė iš Lietuvos apie* 300,000 *sveikiausių ir jauniausių žmonių vergiškiems darbams į Vokietiją!* Bet jie visi plūdo Sovietų Sąjungą, Amerikos talkininkę. Kunigas Pakalnis šaukė: *"Ateina juodas debesys ant Lietuvos!"*, nes jis turėjo mintyj, kad Raudonoji Armija jau artinasi išlaisvinti Lietuvą. Jų visų supratimu, dabar Lietuvos žmonėms gerai, tik tada bus blogai, jeigu iš ten Raudonoji Armija išvys hitlerininkus.

Ir ten buvo pateikta rezoliucijos, kurios eina spaudai ir yra siunčiamos Amerikos vyriausybės žmonėms. Rezoliucijose lietuviai pro-naciai kalba ir prieš Hitlerį, nes jeigu jie būtų pagaminę toj dvasioj, kaip jų kalbėtojai sakė prakalbas, tai bile Amerikos valdininkas matytų, kad jis turi reikalą su Hitlerio žmonėmis.

Kodėl jie taip dūkstą prieš Sovietų Sąjungą? Todėl, kad Sovietų Sąjunga yra darbo žmonių valstybė. Goebbelis baugina Vokietijos žmones, kad jeigu Sovietų Sąjunga laimės, tai būk "atneš į Europą anarchiją, suirutę ir badą." Tai sena Grigaičio giesmė! Kalbėti apie suirutę, anarchiją ir badą gali tik beprotis, kada Sovietų Sąjunga išaugo į tokią jėgą, kuri krušina Vokietijos hitlerininkus ir jų talkininkus.

Tai ir lietuviškų pro-nacių šauksmai prieš Sovietų Sąjungą, bauginimas "bolševizmo baubu" yra tuščias. Sovietų Sąjungos santvarka pasirodė tinkamiausia gyvenimui ir net apsigynimui. Sovietų Sąjunga niekados pirmiau ir dabar nesirengia ant durtuvų savo tvarką nešti į kitas šalis. Tai Hitleris savo "naują tvarką" su pagelba tankų ir peilių kitoms tautoms užkaria.

Sovietų Sąjunga neteko apie 5,000,000 savo geriausių žmonių kovoj, naciai sudegino daug jos miestų ir tūkstančius fabrikų. Bet ji yra vis vien galingiausia Jungtinių Tautų jėga kovoj už mūsų laisvę ir jos kovotojai mirdami fronte tuo pat kartu šimtais tūkstančių naikina hitlerininkus ir tuo išgelbėja milionų Amerikos jaunuolių gyvastį ir paruošia mūsų kraštui pergalę ir ateityj laimę. *Val. Sūnus.*

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 SUMMER AVE. NEWARK, N. J.
Tel. Humboldt 2-7964

Įsisenėjęs Reumatizmas

Gerb. daktare, malonėkite atsakyti mano klausimą. Aš esu Laisvės skaitytoja ir labai mėgstu skaityti jūsų patarimus.

Aš esu 47 metų moteris. Jau perleidau savo gyvenimo permainas, labai lengvai, jau kokie trys metai. Sveriu 130 sv., 5 pėdų ir 3 colių ūgio. Valgau maistą gerą ir nesugadintą, ir labai mažai svaigalų vartoju.

Bet man — gal kokie 5 metai — pradėjo rankų pirštų sąnarius skaudėt ir kreivuliuot. Man jų labai neskauda, ale pasidarė didesni ir kreivesni ir kaip ir pabrinkę. Iš pirmo maniau, kad nuo darbo ar nuo karvių melžimo. Bet dabar sunkiai nedirbu ir karvių nemelžiu, bet vis tiek neatsitaiso.

Aš vienam daktarui parodžiau, tai jis sakė — jam pirmą kartą tenka matyti tokie sugadinti pirštai.

Tai, gerb. dr., gal jūs man ką patartute, kad galėčiau atitaisyt mano pirštus. Jau gal pervėlu. Tai tariu dėkui už patarimą.

Atsakymas.

Kiek galima spręsti iš Jūsų aprašymo, Jums yra viena rūšis įsisenėjusio narių reumatizmo (**rheumatoid arthritis**). Kebloka liga. Sunkų suvaikyt jos pradžią, jos priežastis. Sunku nustatyt ir gydymą.

Viename atsitikime padeda vienokios priemonės, kitame — jos nieko nereiškia, o palengvina kokios kitokios priemonės. Kitais vėl atsitikimais jokis gydymas nepadaro esmingos žymės.

Sakote, Drauge, Jums nariai vis neatsitaiso, nors Jūs dabar jau karvių nebemelžiate ir šiaip sunkiai nebedirbate. Su atsitaisymu nebus taip lengva. Būtų gerai, jei bent **blogyn neitų,** jei liga tolyn nesiplėstų. Ir tai būtų didelė pergalė.

Jums **karvių melžimas** galėjo bent dalinai prisidėti prie tų pirštų narių gedimo. Nariai esti labai įtempiami ir kiek pasižeidžia. Ir toks pakartojamas narių pažeidimas ir įtempimas dažnai iššaukia juose kokį gedimą.

Be to, **gyvenimo pakaita** neretai neigiamai atsiliepia ir į narius, kaip ir į visą organizmą bendrai. Šalia to, po truputį prisideda tūlų **mineralų ir vitaminų stoka,** taipgi **tūlos bakterinės ligos.**

Vaduojantis šiais bendrais sumetimais, galima nuskirti ir bendros gydymo priemonės.

Nors sakote, Jūsų maistas geras, bet vis viena vitaminų vartokite. Sakysim, **vitamin A and D capsules** bent po trejetą 3 kartus kas diena, tai po 9 arba ir po daugiau ilgą laiką. **Vitamin B Complex, capsules**— irgi po tiek pat, geriau imti su maistu, laike valgymo.

Liaukų preparatai galės bent kiek padėti. **Thyroid gland ½ gr. tablets,** bent po vieną kas diena per 3 savaites, apleidžiant 4-tą savaitę. Paskui ir vėl—imti per 3 savaites, o ketvirtą ne. Tiek pat **moteriškų lytinių hormonų** (išjudintojų) būtų gerai imti: **Estrogenic hormone,** daktarui įleidžiant su adata į raumenis, paskiau imant ir per burną. Saulė, ultra-violetiniai spinduliai, diatermija. Kai kada **aukso druska** palengvina ligą: čia jau po griežta gydytojo priežiūra.

Bridgeport, Conn.

Vietos lietuviai įteikė Amerikos Raudonajam Kryžiui $1,000 kaipo auką nuo Bridgeporto lietuvių dėl apsaugojimo miesto piliečių karo pabūgai atsitikus.

Šiame reikale lietuviai veikė visi bendrai, susidėjo nuo 10 draugijų atstovybė ir išsirinko veikiantį komitetą tam reikalui iš šių asmenų: pirm. J. Mockaitis, pagelb. A. Tamošiūnienė, sekr. V. Ambrazaitis, pagelb. Viktorija Kaminskaitė, ižd. A. Sapiega. Komitetas su pagelba visų atstovų surengė 2 pramogas, kurių pelnas ėjo tam tikslui. Draugijos suteikė nemažai aukų. Iš atstovų tarpo atsirado energingų ir gabių aukų rinkėjų, daugiausia moterys ir merginos, ir surinko daug aukų tarpe pavienių asmenų, taip, kad atsiektas tikslas, sukeliant pasiskirtą sumą $1,000.

Vasario 20 buvo parengta pramoga tam tikslui su pritaikinta programa, dalyvaujant miesto majorui J. McLevy, Raudonojo Kryžiaus atstovui Mr. W. Hill ir kiti du, kurių vardų nesužinojau. Visi pasakė atatinkamas prakalbas, įvertindami ir brangindami suteikiamą dovaną Amerikos Raud. Kryžiui nuo vietos lietuvių. Mr. W. Hill, pirm. direktorių Raud. Kryžiaus, priėmė čekį nuo ižd. kom. A. Sapiegos, nuoširdžiai dėkodamas už pastangas geriems darbams.

Kada minėtas komitetas susirinks į posėdį, tai pasirodys naujų darbų, kurie turėtų būti atlikti tarpe vietos lietuvių. Pirmas, tai surinkti žinias, kiek lietuviai yra išpirkę karo bonų; antras, surinkti pilnas žinias, kiek lietuvių sūnų ir dukterų yra Jungtinių Valstijų tarnyboj, kariuomenėj bei laivyne. Tokios informacijos reikalingos.

A. Sapiega.

DRAUGO "GENEROLAS" L. ŠIMUTIS SUVALGO TAI, KĄ PIRMIAU IŠSPJOVĖ

Sako, Raudonoji Armija yra didvyriška.—Kadaise jinai Šimučiui buvo "azijatiškų driskių masė."—Buvo pasikvietęs talkon pabėgėlius "ekspertus."—Stalinas turėjęs nusilenkti prieš Hitlerį "iki žemės."—Bet jis Šimučio nepaklausė.—Kodėl "generolas" Šimutis atsivertė "prie dvasios šventos?"

Rašo **R. MIZARA**

Nuo to laiko, kai prasidėjo pasaulinis karas, nemažai visokių "militarinių strategų" arba "karinių strategų" negarbingai, paprastai tariant, pasikepė. Jie pasikepė daugiausiai dėl nevykusių pranašysčių apie Raudonąją Armiją. Kiek jie išeikvojo rašalo "aiškinimui," kaip Raudonoji Armija yra netikusi, nemokyta, apdriskusi, be vadovybės, alkana!...

Kelis sykius maniau susirasti liuoslaikio ir parašyti vieną kitą straipsnelį apie "lietuviškuosius generolus" arba "militarinius pranašus."

Šiomis dienomis pasiekęs mūsų redakciją Čikagos katalikų dienraštis (Draugas, iš vas. 19 d.) paakstino tą padaryti. Ten rašo redaktorius p. Šimutis:

> "Šiandien jau nebėra jokios abejonės, kad nacių armijos, gavusios didelių smūgių ir pakėlusios didelių nuostolių, kiek galėdamos traukiasi atgal. Vokiečių karo fronto susmukimo Rytuose kaltininkas yra patsai Hitleris... visi Hitlerio mėginimai rusų armiją sunaikinti niekais nuėjo. Rusijos platuma ir **rusų karių heroizmas privedė prie susmukdymo nacių fronto Rytuose**... Kaip susmuko vokiečių frontas Rytuose, taip jis susmuks ir Afrikoje..." (Mano pabraukta.—R. M.)

Skaitytojas, aišku, tuojau pastebės, jog šituose "generolo" Šimučio pareiškimuose yra tiesos, yra ir netiesos. Tiesa yra tame, kur jis kalba apie Raudonosios Armijos **karių heroizmą.** Netiesa kėri tame, kur jis sako, būk vokiečiai traukiasi. Jis "pamiršta" pasakyti, jog vokiečiai ne tik savo noru nesitraukia, bet yra stumiami,—stumiami galingųjų Raudonosios Armijos jėgų. Antra: Afrikoje vokiečių frontas **nesusmuks** savaime,—nesusmuks, **jei Afrikoje esančios Jungtinių Tautų karo jėgos nekovos taip, kaip kovoja Rytų fronte Tarybų Sąjungos kariai!**

Bet ne tame čia dalykas. Dalykas tame, kad šis p. Šimučio pasisakymas turėtų priversti jį pasižiūrėti į tai, ką jis rašė Tarybų Sąjungos-Vokiečių karo išvakarėse. O jis rašė daug. Jis tuomet jautėsi esąs didesniu karo ekspertu, negu šiandien!

Pasižiūrėkime į kai kuriuos "generolo" Šimučio pareikštus išminties perlus:

> "Stalinas labiausiai bijo Hitlerio ir dėl to prie jo taikosi, jo visas užgaidas pildo. Jei kas, tai toji baimė Staliną gali priversti išeiti į atvirą karą prieš Angliją. Toji baimė veda prie to, kad bolševizmo išsilaikymas Rusijoj, taip kaip ir fašizmo likimas Italijoj, beveik visiškai pareina nuo Hitlerio. Jis su Stalinu gali žaisti taip, kaip katė su pele..." (D-gas iš 1941 m., geg. 8 d.)

Šitaip moksliškai nupranašavo Marijonų dienraščio redaktorius!

Po suvirš mėnesio, tas pats Šimutis rašė editorialą, pranašaujantį, būk Hitleris reikalaująs iš Tarybų Sąjungos Ukrainos. Stalinas, Šimučiui savaime suprantama, **norįs Ukrainą jam atiduoti.** Tačiau,

> "...**jei raudonoji armija ir sulaikytų Staliną nuo tolimesnių nuolaidų Vokietijai,** Sovietų Rusija išeitų į karą prieš Vokietiją, bent tuo tarpu nenumatoma, kad bolševikai pajėgtų atsilaikyti. Anot vieno lietuvio kariškio, gerai pažįstančio Sovietų karo jėgas, **nacių armija maršuotų Rusijos gilumon, kaip kokion košėn.** Žino tai, be abejojimo, ir **Stalinas** pats ir dėl to **yra pasiryžęs nusilenkti Hitleriui iki pat žemės ir išpildyti visus reikalavimus...**" (Draugas iš 1941 m., birž. 17 d. Visur mano pabraukta. — M.).

Kas tas "vienas lietuvis kariškis," kuriuo Šimutis rėmėsi? Mes nežinome. Gal kun. Prunskis, gal kun. Barauskas, gal kokis kitas iš Berlyno atsiųstas vyras. Svarbu, kad Draugo redaktorius ėmė nesąmones už gryną auksą.

Ir iš viso to, skaitytojui gal bus neaišku, kodėl kunigų leidžiamas dienraštis šitaip rašė, kodėl jis norėjo įspausti savo skaitytojams tokį supratimą, kad Tarybų Sąjunga nedrūta, kad Stalinas "yra pasiryžęs nusilenkti Hitleriui iki pat žemės...?"

Atsakymas telieka vienas: **Amerikos lietuvių katalikų vadai (klerikalai) labai norėjo, kad Hitleris užpultų Tarybų Sąjungą, kad jis užpultų Lietuvą ir ją "išlaisvintų."** Jie nesidrovėjo tatai pareikšti viešai, per spaudą. **Kun. Urbanavičiaus laikraštis So. Bostone atvirai ragino Amerikos lietuvius prašyti Hitlerio, kad jis Tarybų Sąjungai karą paskelbtų.**

Vadovaudamiesi tuoju troškimu, katalikiškosios spaudos redaktoriai visaip žemino, visaip neigė Raudonąją Armiją.

Tas pats Draugas daug sykių yra kartojęs, būk Tarybų Sąjungos žmonės sukils tuojau, kai tik toji šalis bus užpulta. Tas pats Draugas taip vėlai, kaip 1941 metais, **ragino Amerikos vyriausybę nutraukti diplomatinius ryšius su Tarybų Sąjunga!** Tas pats Draugas pareiškė protestus prieš Amerikos teikimą Tarybų Sąjungai pagalbos po to, kada Hitleris pastarąją užpuolė!

Tegu skaitytojas pagalvoja, kas šiandien būtų buvę su mūsų kraštu, su Amerika, jei vyriausybė būtų klausiusi tokių redaktorių, kaip Draugo!

Atėjo birželio 22 d. (1941). Stalinas, pasirodo, prieš Hitlerį iki pat žemės nenusilenkė ir "visų jo reikalavimų" neišpildė. Prasidėjo tikrasis karas,—**žmonių karas prieš žvėris.** Draugo "generolas" šitaip filozofavo:

> "Kad Rusijai priklausančias žemes apginti, patys rusai turėtų sukilti prieš Staliną, sudaryti tokią valdžią, kuria visa rusų liaudis pasitikėtų, kuri rūpintųsi ne komunizmu, bet krašto gynimu, jo ir jo žmonių gerove, tada tik susidarytų stiprus rusų tėvynės gynimo frontas." (Draugas iš 1941 m., liepos 9 d.)

Narsioji Raudonosios Armijos slaugė, Saša Sekalova, gelbsti sužeistąjį raudonarmietį, kuomet aplink ją verda mūšiai (už jos nugaros raudonarmietis šaudo į priešą). Tokių didvyrių, kaip Saša, Tarybų Sąjungoj yra šimtai tūkstančių.

Kaip tik tokį patarimą rusams siūlė ir Hitleris ir Goebbelsas. Deja, tie "ruskiai' jų neklausė, neklausė nei Draugo "generolo." **Rusai sukilo, bet jie sukilo ne prieš Staliną, o prieš tuos žvėris, prieš nacius ir jų talkininkus, taip garbintus Draugo špaltose!**

Pasikvietė Draugo "generolas" talkon ir geštapininką Ancevičių. Pastarasis pranešė Draugui telegrama (1941 m., liepos 7 d.), būk jis, sėdėdamas kino teatre (Berlyne) matė filminę žinių kroniką, kurioje pastebėjo raudonarmiečius, paimtus į hitlerininkų nelaisvę. Girdi, **"taip reklamuotoji bolševikų kariuomenė, pakliuvusi vokiečių nelaisvėn, atrodo kaip azijatiškų driskių masė..."**

Kodėl "azijatiškų?" Nesunku įspėti: Draugo ir jam panašių laikraščių redaktoriai per ilgą laiką teigė, būk Raudonąją Armiją sudaro niekas daugiau, kaip mongolai, kalmukai, kirgizai. Čia, štai, geštapininkas Ancevičius ir pataikė Draugo redaktoriaus skoniui.

Komentuodamas tąją "žinią" p. Šimutis kuone apsiverkė. Girdi:

> "Tuo tik patvirtinama tai, ką pasakojo lietuviams amerikiečiams Lietuvos pabėgėliai (veikiausiai Prunskis, Vileišis, kun. Barauskas ir kiti iš Berlyno atvykę didvyriai. — R. M.), kurie matė, kai Sovietų Rusijos kariuomenė įžygiavo į Lietuvą. Jie irgi pasakojo, kad raudonarmiečiai tai 'driskių masė.'
>
> "Reikia, žinoma, tik gailėtis, kad prie bolševikiškos santvarkos visa Rusija nualinta, paversta ubagų kraštu, kuris net savo kariuomenės nepajėgia žmoniškai aprengti ir užlaikyti. Yra baisiai žiauru ir nežmoniška tokią neprirengtą, neaprūpintą kariuomenę siųsti į karo frontą. Juk tai yra masinis jaunų vyrų žudymas" (D-gas iš 1941 m., liepos 8 d.).

Atsirado pas p. Šimutį ir žmoniškumas ir didelė meilė tai "driskių masei," kurią jis ir jo bičiuliai per ilgą laiką purvino, bjauriojo. Turime atsiminti, kad 1940 ir 1941 metais, iki birželio 22 d., tas pats Draugas nuolat rašė, būk raudonarmiečiai basi, šautuvus virvutėmis pasirišę, alkani, nemokyti, tamsūs—"paprasti azijatai." Jei į Lietuvą nebūtų raudonarmiečiai atėję, tai, pasak tų generolų, jie būtų išmirę iš alkio!

Panašiomis pasakomis pp. Šimučiai, Grigaičiai, Kmitai, Michelsonai, Tysliavos, et al, maitino savo skaitytojus per metų eilę.

Bet Lincolnas yra pasakęs, jog visų žmonių visuomet negalėsi mulkinti, apgaudinėti. Ateina tam tikras laikas, kuomet, nori ar nenori, patys žmonės atskiria juodą nuo balto, melą nuo tiesos.

Šiomis dienomis Raudonoji Armija šventė savo sidabrinį jubilėjų. Viso pasaulio žymiausieji kariuomenių vadai, tautų vadai, valstybiniai pareigūnai, visuomenininkai ir mokslininkai pasiuntė "driskių masei" (didvyriškai Raudonajai Armijai) karštus sveikinimus, keliančius į dausas raudonarmiečių didvyriškumą,—didvyriškumą, neturintį sau lygaus žmonijos istorijoje.

Na, ir ponas Šimutis, norėjo ar ne, priverstas buvo pripažinti Raudonajai Armijai herojizmą, pilnai užpelnytą didvyriškumą. Tiesa, jis tai pripažino atsargiai, žodžių debesyje. Bet akylesnis jo skaitytojas negalės nepalyginti to, ką p. Šimutis rašė prieš porą metų ir ką jis rašo nūnai!

P-no Šimučio ir jo talkininkų garbintas Hitleris šiandien jiems jau durnas, neišmanėlis. Jo, Šimučio, vaikiški plepalai, būk Stalinas bijąs Hitlerio, būk jis lenkiąsis prieš Hitlerį iki žemės, šiandien pačiam autoriui tenka suvalgyti.

Daugeliui "lietuviškų karinių ekspertų" teks praryti šmeižtai, pasiųsti Raudonosios Armijos adresu. Apie kai kuriuos jų, prie progos, dar teks pakalbėti.

Šiuo tarpu tenka tiek pasakyti padoriam katalikui: Iš visų lietuviškų laikraščių Amerikoje tik trys teisingai įvertino Raudonosios Armijos vaidmenį: **Laisvė, Vilnis** ir **Tiesa.** Katalikiškos visuomenės pareiga: reikalauti savo redaktorių, kad ir jie pradėtų žmoniškai rašyti, kad jie liautųsi pylę kibirus šmeižtų ant Raudonosios Armijos, didvyriškai mušančios mūsų visų bendrąjį priešą—fašizmą!

Raudonosios Armijos artileristai žygiuoja Charkovo gatvėmis. Jie tik nesenai tąjį miestą atsiėmė iš vokiečių okupantų.

Waterbury, Conn.

Ką aš Girdėjau ir Mačiau Su Draugais

Praeitą sekmadienį, vasario 21 d., užėjau į LCP Kliubą, kaipo į lietuvių įstaigą, su savo senais draugais pažiūrėti, kaip Waterburio lietuviai gyvuoja. Žmonių pilni abudu kambariai. Vieni susėdę kortomis lošia, kiti apie barą, treti susėdę laikraščius skaito ir kalbasi apie rusų laimėjimus, apie Afrikos frontą, apie amerikonų su japonais kautynes, apie chihų su japonais kovas, apie darbus, kad visur yra darbininkų trūkumas. Daugelis, kurie dirbo privačių biznių įstaigose, jau turėjo apleisti darbus, o eiti į šapas, kur eina apsigynimo darbai. O daugeliui dar reikės eiti, nes jau turi paraginimus. Jau daug privačių biznių užsidarė ir dirba šapose, nes negali gauti prekių užtektinai kad galėtų pragyvenimą padaryti, kiti laiko savo biznius ir dirba šapose po kelias valandas, nes valdžia to reikalauja, daugeliui reikės tas padaryti, daugelis supranta reikalą ir eina ir dirba, kad tiktai greičiau karas būtų laimėtas, bet randasi žmonių, kurie daro visokius išsisukimus ir bando įrodinėti, kad mūsų prezidentas kaltas, kam, girdi, reikėjo bolševikų valdžią remti, jeigu Amerika būtų laikiusis bešališkai, tai ją niekas nebūtų užpuolęs ir dar girdėjau tokių, kurie yra išsigandę, kad rusai greitai gali būti Lietuvoj ir, girdi, daug žmonių turėtų begti palikę savo gyvenimus. Mat, jiems verčiau po naciais, o ne po rusais.

Kai kurie žmonės nė nekalba, kad greičiau sumušti fašistus ir kad karą laimėtų Suvienytos Tautos, o po karui tenai gyventi žmonės pasidarys tvarką. Bet tiktai baimės paimti, kad Lietuvos tarybų valdžia gali sugrįžti kartu su Raudonąja Armija. Bet kožnas sąmoningas žmogus, demokratijai velijantis gero, tiktai kalba ir dirba, kad greičiau karą laimėti. O kas bus po karo, tai jie mano, kad Suvienytos Tautos, sumušusios užpuolikus, mokės tvarką atsteigti, nereikės smetonininkų pasiklausti.

Ir aš patarčiau tiems išsigandusiems žmonėms imti pavyzdį iš mūsų prezidento Roosevelto pasakymo, kad nesirūpinkite kas bus po karo, bet dėkite visas pastangas sumušti priešą.

Svečias.

Rochester, N. Y.

Antradienio vakare, nesuradęs ką veikti namie, išėjau pasivaikščioti gatvėmis ir tokiuo būdu atsidūriau pas Cameo teatrą. Staptelėjęs, žiūrinėju garsinimus judžių ir išgirdau lietuviškai kalbant. Pakreipęs galvą žiūriu, eina dvi moterys. Viena sako:

— Girdėjau, kad vilnų yra užtektinai, kad tik pinigų būtų.

Antra moteris, žemaitišku akcentu, sako:

— Nesirūpink, surasime ir pinigų, Antanas Arlauskas ir vėl davė du dolerius dėl vilnų.

— Iš tikro, tas žmogus tai tikras Mezgėjų Kliubo patronas, — sako pirmoji. — Jau kelintu sykiu jis mus gražiai apdovanoja. Matomai, žemaičiai nuoširdžiai myli raudonarmiečius; aną sykį taip pat Leonas Vaišnora stambiai parėmė mūsų kliubą. Būtų verta retkarčiais aplankyti Arlauską, tik bėda, kad sunku jį pasiekti.

— Dabar visai nesunku, — aiškino antroji — ans dabar atsimufino ant Cliford evnės, tuoj netoli už Culver rodo.

Negirdėjau, ką daugiau kalbėjo, nes jos įėjo į teatrą, tiktai per kitas duris, tuo tarpu vyras atitempė prie tų durų ratukus su dideliu glėbiu įvairių senų drapanų, o kitas vyras, tur būt jo pažįstamas, užkalbino jį sekančiai:

—Alo, Džian, ką tu čia tempi?

—Alo, Džio, — atsakė vyras, — atvežiau drapanas.

— Tai ką tu su jomis veiksi? — klausia pirmasis.

— Matai, čia mes turime kambarį, susirenkame antradienių vakarais, keletas vyrų ir moterų, peržiūrime tas drapanas, pataisome kas reikia taisyti, supakuojame ir siunčiame į Sovietų Sąjungą. — Paaiškino antrasis.

— Mano boisas išeidamas į kariuomenę paliko savo drapanas ir liepė man jas nešioti, bet man jos nemiera, tai aš geriau jas atnešiu čia. — Pareiškė nepažįstamas.

Aš susisarmatijau pats prieš save, kad neprisidėjau prie to darbo ir nuėjau Džiozef evnės link. Eidamas nutariau sekančio antradienio vakare nunešti savo senąjį overkotą ir dar kai-ką ir padėti jiem pakuoti. Taip bemąstydamas pasijutau įėjęs į Gedemino barrumį, prisišliejau prie baro šaly tarp savęs besikalbančių dviejų vyrų ir išgirdau kaip vienas sako:

— Taigi kvietėme, bet neatvažiavo, klebonas pranešė, kad prezidentas Smetona esąs labai bizi...

— O aš manau, — atsiliepė antrasis, — kad tiktai Raudonoji Armija išvaduos Lietuvą, bet ne dėl Smetonos ir ne dėl Bakšio, o dėl Lietuvos liaudies.

— Ir aš taip manau' — tarė pirmasis. — Aš savo bobai taip sakau: Kas bus kas nebus, bet žiemys "dviejų bačkų aukso" neberas, o Smetona Lietuvos prezidentu nebebus.

— O ką reiškia tos dvi bačkos? — klausia antrasis.

— Nugi, kuomet Antanas žiemys prašo paskolinti jam pinigų, tai visuomet sako, kad jis turįs Lietuvoj į žemę užkasęs, tiktai jam žinomoj vietoj, dvi bačkas auksinių pinigų.

Daugiau nebegirdėjau, ką jie kalbėjo, nes Julius paklausė manęs, ko aš noriu. **Driežas.**

Kaip Dabar Stovi L. L. D. Kuopos?

Į Centro Komiteto atsiliepimą greitai mokėti duokles už 1943 metus, eilė kuopų pilnai atsiliepė. Iki vasario pabaigai sekamos kuopos jau turi pasimokėjusių narių tiek, kaip turėjo 1942 metais arba net pralenkė, gaudamos naujų:

Garbės sąrašas

Kp.	Miestas
4	Portland, Oregon.
16	Jersey City
23	New York City
55	Brooklyn
82	Peoria, Ill.
96	Sudbury, Ont.
98	Burlington (nauja kp.)
106	Ambridge, Pa.
107	Steubenville, O. (nauja kuopa)
113	Hamilton, Ont.
150	Chicago, Ill.
161	Seattle, Wash.
166	Stamford, Conn.
198	Oakland, Calif.
223	Oregon City.

Šios kuopos pilnai atliko savo pareigas.

Kurios kuopos atliks savo pareigas kovo mėnesį ir įstos į garbės sąrašą?

KUOPOS, KURIOS STENGIASI

Žemiau talpiname sąrašą tų kuopų, kurios gerai mokasi. Tulos iš jų jau arti pilno pasimokėjimo. Veikiausiai, visa eilė kuopų kovo mėnesį atsistos į eiles pareigas atlikusių kuopų.

Kp.	Miestas
1	Brooklyn, N. Y.
9	Norwood, Mass.
17	Shenandoah, Pa.
20	Binghamton, N. Y.
21	Windsor, Ont.
25	Baltimore, Md.
37	Lawrence, Mass.
39	Scranton, Pa.
44	Lowell, Mass.
47,	Montreal, Que.
50	Rochester, N. Y.
52	Detroit, Mich.
54	Elizabeth, N. J.
63	Bridgeport, Conn.
87	Pittsburgh, Pa.
132	Tacoma, Wash.
136	Harrison-Kearny
137	Montreal, Que.
145	Los Angeles, Calif.
162	Toronto, Ont.
187	Chicago, Ill.
212	Bayonne, N. J.

Yra eilė kitų kuopų, kurios po mažiau mokėjo. Bendrai jau iš 64-ių kuopų gauta daugiau ar mažiau duoklių už 1943 metus.

Bet dar yra 123 kuopos, kurios nemokėjo nei už vieną narį už šiuos metus.

Centro Komitetas prašo visus narius sumokėti duokles, o valdybas prisiųsti jas į centrą.

Šių metų knyga vėl bus labai gera. Ir jeigu duoklės bus sumokėtos laiku, tai tikrai dar pavasarį ji bus gatava. Dabar nariams nėra sunku pasimokėti laiku, nes visi gerai dirba. Atlikite savo pareigą! Mokėkite duokles ir gaukite naujų narių į organizaciją!

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius.
46 Ten Eyck Street,
Brooklyn, New York.

Toronto, Canada

Keletas Žodžių iš Tarybininkų Jomarko

Katalikai ir smetonininkai turėjo bendrą parengimą vasario 20 dieną, po bažnyčia, būk tai paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktuvių.

Į tą parengimą ir aš buvau užkviestas. Mat smetonininkai mano, kad aš tebesu tautininku, kadangi aš kada tai buvau tautininku, nors Smetonos režimui visai nepritariau.

Žmonių buvo nedaug, tie patys, ką ir visada būna po bažnyčia.

Paminėjime daugiausia kalbėjo torontiečių tarybininkų pirmininkas Richardas Hozas. Jis taip nuplepėjo, kad net patys tarybininkai šaipėsi.

Jis pradžioj sakė, kad rusai bolševikai okupavo Lietuvą ir liepė prisidėti prie Rusijos. Girdi, komunistai ir neturėję kitos išeities. Paskui sakė, kad Lietuvos žmonės susiorganizavo ir išvijo Raudonąją Armiją. Taip tai buvus atsteigta Lietuvos nepriklaus o m y b ė. Paskui vėl verkė, kad vokiečiai varo žmones į Vokietiją. Vienu žodžiu, mėtėsi, blaškėsi, kaip nežinėlis.

Apart jo, kalbėjo jų "konsulas," kunigas ir dar buvo perstatytas senas veikalas apie Vytauto kovas.

Buvo atsišaukta aukų Aukštaitės elementoriui, bet mažai kas aukavo. Mat tas elementorius jau retėja ir jaučiama, kad jis greičiausiai išeis tik laike kokių švenčių, nes be švenčių Aukštaitė neturi medžiagos savo meditacijoms.

Vakaras buvo užbaigtas šokiais smetonininkams maigant kampe kokį tai spiegiantį daiktą. Kiti pasakojo, kad tai buvo radijo ar gramafonas.

Korespondentas.

Eleanor Roosevelt, Amerikos pirmoji moteris, pasitinka Mme. Chiang Kai-shek, Chinijos vyriausio karo jėgų vado žmoną, jai atvykstant į Washingtoną. Kalbėdama Jungtinių Valstijų Kongrese, Mme. Chiang Kai-shek atsišaukė daugiau paramos jau keli metai kariaujančiai Chinijai.

Lietuviai Gražiai Pasirodė

Philadelphia, Pa. — Vasario 14 d. buvo suruoštos prakalbos A. Bimbai ir Povilui Rotomskiui, Sovietų konsulo atstovui iš New Yorko. Žmonių, kalbų pasiklausyti, atsilankė pusėtinas būrys ir visi labai ramiai užsilaikė. Pirmiausiai atidarius susirinkimą, J. Jurčiukonio stygų kvartetas sugriežė Amerikos himną ir Internacijonalą ir dar kelis gražius muzikos kavalkus.

Pirmiausiai kalbėjo A. Bimba, kuris, kaip ir visada, pasakė gerą ir turtingą kalbą, aiškindamas apie karo baisenybes, ir kad mes turime visi daugiau ir daugiau pasiaukot karo pastangoms. Baigdamas savo kalbą, atsikreipė į publiką, kad kas kiek išgali paaukotų užlaikymui Maskvoj ligoninės dėl sužeistų kovotojų raudonarmiečių. Klausytojai suprato didelę svarbą to labdaringo, skubaus darbo ir suaukavo $611.65. Aukotojų vardai telpa žemiau.

Antras kalbėtojas buvo P. Rotomskis. Jį publika gražiai pasveikino gausiais aplodismentais. Jis pradėjo savo kalbą padarydamas trumpą karo eigos apžvalgą. Aiškino apie įvykusį persilaužimą karo frontuose Jungtinių Tautų naudai. Prisimena paskutiniąsias vokiečių fašizmo vadų kalbas ir daro iš jų išvadas. Jis pažymi, kad Hitleris, bėdos spiriamas, vėl gązdina pasaulį bolševizmo baubu. Bet šį kartą, vietoje laukto naujo Munich, atėjo aiškus ir griežtas atsakymas iš Kasablankos. Hitleris turės pasiduoti be sąlygų!

Pabrėždamas antrojo fronto klausimą, Rotomskis išreiškia viltį, jog Amerika ir Anglija nepaliks neišnaudojusios tos palankios padėties, kuri dabar susidarė dėka Raudonosios Armijos pergalių.

Perėjęs prie lietuviškų klausimų, P. Rotomskis plačiai nušviečia dabartinę padėtį nacių okupuotoje Lietuvoje. Kalba apie Lietuvos gyventojų visuotinį apiplėšimą, apie hitlerininkų terorą, apie masinius lietuvių išgabenimus Vokietijon ir apie organizuotą Lietuvos gyventojų kovą su okupantais.

Klausytojai sužinojo iš jo, ką dabar veikia Tarybų Lietuvos vyriausybė su Gedvilu ir Paleckiu priešakyje. Pasirodo, svarbiausia vyriausybės rūpestis yra suburti visas lietuvių jėgas į lietuviškus Raudonosios Armijos pulkus, o taip pat organizuoti partizaninį karą okupuotoje Lietuvoje. Lietuvos vyriausybė rūpinasi ne tik savo krašto laisvinimu, bet ir jo atstatymu. Tam tikslui jau dabar rengiami įvairių specialistų kadrai, kurie, sugrįžę Lietuvon, turės užimti vietas tų tarybinių darbuotojų, kuriuos naciai bus iššudę.

Nesnaudžia ir Lietuvos rašytojai, laikraštininkai, aktoriai, visuomenininkai, gyvenantieji Tarybų Sąjungoje. Kiekvienas jų dirba savo srityje. Jie spausdina naujus savo kūrinius, leidžia keletą laikraščių. Jų kovingas balsas kasdien pasiekia okupuotuosius brolius.

Čia pat kalbėtojas parodo pluoštą įvairių laikraščių, žurnalų, lapelių, kurie skleidžiami okupuotoje Lietuvoje. Paskaito vieną kitą ištrauką iš jų.

P. Rotomskis dėkoja už pareikštas simpatijas ir gausias aukas jo atstovaujamam kraštui. Jis pareiškia viltį, jog netrukus Lietuva atgaus savo laisvę. Savo kalbą jis baigia šūkiais už Jungtinių Tautų pergalę, už laisvą Tarybų Lietuvą, už Amerikos lietuvių vienybę kovoje prieš hitlerizmą.

Buvo kalbėtojas ir nuo Russian War Relief, kuris aiškino anglų kalboj, kodėl mes amerikiečiai turim remti visais galimais būdais Rusijos kovotojus.

Visiem kalbėtojams kalbant, publika užsilaikė labai ramiai ir atydžiai klausėsi kalbėtojų kalbų.

Tarpe kalbėtojų kalbų buvo renkamos aukos dėl paėmimo globon Maskvoj ligoninės. Sekamos organizacijos ir žmonės aukavo sekamai:

Phila. Darb. Org. Veik. Komitetas $50. LLD 10 kp. $10, Liet. Moterų Kliubas $10, LLD 149 kp. $10.

Draugų rėmėjų aukos: Laisvės vajininkai $25, Bulokevičiai $25.

Po 10 dolerių aukojo: Julius Mockūnas, F. P. Valančiai, P. Kuodis, J. E. Bekampiai, F. P. Kuodis, J. E. Bekampiai, J. P. Kasparičnai, Degučiai, J. Gustaitis, E. Mičienė, Bekoras, J. Mačys, J. Mockūnas, Gegraičiai.

Po $5: M. Kust, K. Žilinskas, P. Puodis, J. Šimkienė, J. Gruzauskas, V. Sinklienė, A. Valančius, A. Bakšys, F. Juozaponis, Julius Normonta, Bočianskai, Pildzius, J. Tomošaitis, S. Reikauskas, E. Mulakiūtė, Mesk, Reginevičiai, J. Šarkis, J. Rutkus, J. Vagonis, Laurinaičiai, jų sūnus J. Laurinaitis (armijoj seržantas), Marcelė Vlack, P. Gričiūnas, Fil. Naveckas, J. Meškauskas, P. Zaleckas, K. Vikonis, K. Stankūnas, J. Balelis, Ig. Barauskas, A. J. Smitas, J. Lesutis, J. Bender, Mačenai, B. Lamsargienė, P. Rutkauskas, Dalgoneckas, D. Valaičiai, A. Valančiai, V. Meškauskas, F. Novardauskas, B. Miliauskas, J. Baranauskas, Proletaras, S. Saponis, A. Paliukonis, M. Ambrozas, Jonikienė, V. Bežulis, A. Kupchūnas, D. Garionis, Keršanskas, J. Sugentas, J. Lastauskas, A. Pranaitis, Budinskas, S. Šaponis, P. Pilėnas, M. Bizulis, K. Banionis, R. Merkis, S. Černeskis, J. Strumskis, J. Burneika, J. Bobelis, K. Stankūnas. M. Milius $6.

J. Rainys aukojo $4, Rainienė $2.

Po $1: Lastauskas, Zakarevičius, M. Walskį, H. Mattes, S. V. Romutis, J. Bulauka, A. Kušleikienė, Paulina Raitienė, V. Sakostinas, M. Zemblienė, Valaitienė, J. Krivelis, J. Varalskis, H. Chepelis, M. Pajuodienė, J. Markūnas, A. Žalnieraitienė, A. Leščienė, Žilinskienė, P. Klepeckis, A. Kupčiūnas, S. Urbonas, J. Urbonas, P. Navalinskas, O. Braškienė, O. Balčiauskienė, V. Urlokienė, A. Jakštienė, V. Kovaliučinienė, V. Paliepienė, F. Mičiulienė, Dulinskas, P. Lukienė, B. Sveikaskas, M. Klimas, J. Guskis, S. Urbonas, V. Čiaplikas, P. Šlajus, P. Sutkus, V. Švedas, J. Gegžnas, A. Balčiūnas, F. Lešinskas, K. Dizulskis, Balčaitis ir Čerkauskas.

Po 50c.: J. Berželis, V. Žiuronas, Pauliukaitis, Tureikis, Zigmancevičius. Po 25c.: J. Mickė, J. Guskis, M. Motiejaitis.

Viso su smulkiais susidarė $611.65. Taip, kaip buvo paskelbta per susirinkimo pirmininką.

Varde rengimo komisijos, korespondentas taria širdingai ačiu visiem suaukavusiem tokią didelę sumą.

P. S. Tie, kurių vardai netilpo, gal per nepaspėjimą užrašyti, arba gal aukų užrašėjai ne taip užrašė keno nors pavardę, praneškit atviruke greitoj ateityj sekamu antrašu korespondentui, o bus mielai pataisyta: **J. Bender,** 3238 Teesdale St., Mayfair, Philadelphia, Pa.

Washington. — Prez. Rooseveltas apsirgo slogomis, bet nesunkiai.

Redakcijos Atsakymai

V. J. Stankui, Easton, Pa.— Ačiu už malonų laiškutį. V. Drazdausko adreso šiuo tarpu neturime, todėl negalime jo ir Tamstai prisiųsti. Jei kada nors gausime,—prisiųsime. Tačiau, jūs galite bandyti rašyti V. Drazdauskui laišką sekamu adresu: **Dom Sojuza Sovietskich Pisatelei, Moscow, USSR.** Lietuviai rašytojai ten, be abejo, užeidinėja ir todėl suradę Drazdauskui laišką, jam galėtų jį pasiųsti.

Jugoslavai Perkirto Fašistų Geležinkelį

Maskva. — Pranešama, kad Jugoslavų liaudies armija - partizanai laimėjo naują svarbią pergalę prieš vokiečių - italų kariuomenę ir perkirto geležinkelio liniją tarp Sarajevo ir Mostar miestų.

Toje srityje jugoslavai veda ofensyvą prieš hitleninkus 75-kių mylių ilgio frontu.

Partizanai užėmė Prozor, Korenizą ir Tarchin miestus ir užmušė visus atsisakiusius pasiduot fašistų karius Prozore ir Tarchine.

Iš Grąikijos atsiųsti nacių bombanešiai ypač bombarduoja ligonines jugoslavų patriotų užvaldytose vietose.

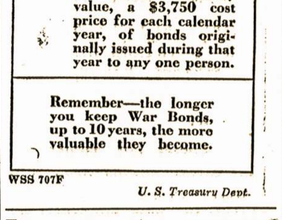

PHILADELPHIA, PA.

Svarbi diena Philadelphijoje bus Kovo-March 21. Įvyks dienraščio Laisvės Bankietas ir Koncertas.

Bus graži dainų programa kurią išpildys: Stasys Kuzmickas, baritonas, iš Shenandoah, Pa.; V. O. Valiukas, tenoras, iš Wilkes - Barre, Pa.; M. Vaidžiulienė, sopranas, vietinė. Taipgi bus ir kitokių gražių numerių programoje iš vietinių talentų: jaunuolis, žymus smuikininkas C. Walant, duos smuikos solų. Senas, puikios praktikos muzikas J. Jurčikonis turi gerą mišrią orkestrą kuri dalyvaus šioje programoje.

Kadangi dabar labai svarbūs mūšiai eina karo frontuose, D. M. Šolomskas, vienas iš Laisvės redaktorių, sakys prakalbą karo klausimais.

Visi philadelphiečiai yra širdingai kviečiami dalyvauti šioje svarbioje iškilmėje naudai dienraščio Laisvės.

WILKES BARRE, PA.

LDS 7 kp. rengia prakalbas kovo 14 d. po pietų apie 4 val. Susirinkimas įvyks 2 val. po pietų, po susirinkimo prasidės prakalbos. Kalbėtojas bus R. Mizara, Laisvės redaktorius ir LDS prezidentas. Prakalbų tema: **Dabartiniai karo klausimai.**

Visi šios apylinkės lietuviai turėtų dalyvauti prakalbose. Daug ką naujo išgirsite. Po prakalbų bus parengimas: gert, valgyt ir pasišokti.

Kviečia Komisija.

SVARBIOS KNYGOS

RAISTAS

Apysaka iš Chicagos lietuvių gyvenimo, dirbančių gyvulių skerdyklose

PARAŠĖ UPTON SINCLAIR

Pataisytas ir papildytas lietuvių kalbon vertimas. 450 Puslapių. Kaina $1.00.

●● ●● ●●

Mortos Vilkienės Divorsas

Puikus vaizdas Amerikos lietuvių gyvenimo.

PARAŠĖ MIKAS RASODA

Apysaka, kur autorius labai gyvai vaizduoja ekonominį, politinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Puslapių 320. Kaina $1.00.

Nurodoma kaip paprasti darbininkai išsilavina ir patampa visuomenės veikėjais. Kaip biedni bemoksliai išeina aukštus mokslus ir atsiekia profesijas su kitų pagalba, o vėliau būna baisiai nedėkingi savo prieteliams. Vieniems progresuojant, o kitiems tinginiaujant atvykusiems į šią laisvą šalį, prasideda kova šviesos su tamsa. Ji pasireiškė formoje divorso jaunoje šeimoje, kur iškyla daug skandalų.

●● ●● ●●

English - Lithuanian Self - Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokytis anglų kalbos.

PARAŠĖ DR. J. J. KASKIAUČIUS

Puslapių 252, stipriais audimo apdarais, kaina $1.50.

●● ●● ●●

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaiškinimais

SUTAISĖ DR. D. PILKA

Kaina $1.00 už egzempliorių.

●● ●● ●●

"Gyvenimo Saulėleidis"

Pirma Knyga Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą

Parašė ir Išleido Graborius

JOSEPH LeVANDA--LEVANDAUSKAS

300 puslapių, kaina $1.25.

Kiekvienam svarbų susipažint su sekamais dalykais: Laidojimų istorija, papročiai, apeigos, testamentai, advokatai, teismai ir kiti dalykėliai. Taipgi balzamavimas, plastika, kaukės, chemikalai, taxidermija, koplyčios, kapinės, mausolėjai, deginimai, mirusio tu to pervedimai ir tt.

●● ●● ●●

Bešvintantis Rytas

STASIO JASILIONIO EILIŲ RINKINYS

Daug gražių eilių, puikus pasirinkimas skambių eilučių vaikučiam mokytis deklamuot.

288 puslapių. Kaina 50c.

●● ●● ●●

Vokiškieji Grobikai --- Mirtini Lietuvių Kultūros Priešai

PARAŠĖ DOCENTAS KOSTAS KORSAKAS

Bruožai iš Lietuvos karų su vokiečiais nuo 853 metų iki šių dienų.

Puslapių 32. Kaina 10c.

●● ●● ●●

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

PARAŠĖ DR. J. J. KASKIAUČIUS

Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. Labai svarbūs patarimai ką daryti susižeidus, staigiai kam apsilobus arba apsirgus kada sunku gauti gydytojaus pagalba.

Ši knyga duoda daug receptų, sulyg kuriais gausite valstų gydytis pagal nurodymus knygoje.

Kaina $1.00.

●● ●● ●●

New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas

Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puikiausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų viršeliai; daugybė gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mm. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsių pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naujovinę techniką ir yra skambių bruožų iš Amerikos istorijos.

56 puslapių; kaina 25c.

●

"Laisvės" Administracija

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Raudonasis Kryžius

Šiandien pradeda svarbiausią Raudonojo Kryžiaus Kampaniją visoj istorijoj.

Mes visi atsidedame ant Raudonojo Kryžiaus paramos vyrams mūsų Ginkluotose Jėgose, kur parama taip daug jiem reiškia.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Anglijos Lakūnai Penktą Naktį Triuškino Karinius Nacių Punktus

London, kovo 1. — Anglijos lėktuvai nakties laiku per pusę valandos numetė 1,000 tonų sprogstamųjų ir gaisrinių bombų į nacių submarinų stovyklą St. Nazaire, Francijoj. Kiti anglų lėktuvai bombardavo įvairius karui svarbius hitlerininkų punktus vakarinėje Vokietijoje. Penki anglų lėktuvai negrįžo.

Tai jau penktą naktį paeiliui anglų bombanešiai ardė ir degino karinius priešų taikinius Vokietijoj ir nacių užimtuose Europos kraštuose.

LOWELL, MASS.

Mūsų Žinios

Mūsų miestas didelis, — susideda iš gerokai virš šimto tūkstančių gyventojų, tad iš čia labai daug jaunų vyrukų tapo aprėdyti Dėdės Samo šauniąja uniforma ir labai plačiai išskirstyti į visokias militarines dalis: infanterijos, laivyno, aviacijos ir į šimtus kitokių skyrių.

Iš to didelio skaičiaus tarnaujančių vyrukų mes čia visuomet turime daug atostogaujančių. Jų tarpe daug esti ir pažįstamų, nors ir ne visi pažįstami yra lietuviai. Bet netrūksta ir lietuvių brangių svečių gražiose uniformose.

Šiuos žodžius rašant, t. y., vasario 24 dieną, tik ką užsibaigė vienos savaitės vakacija mums visiems brangaus svečio jaunuolio Stasio Paulenkos. Jis čia svečiavosi pas savo tėvelius ir praleido laiką, nors labai trumpą laiką, su savo mylima jauna gyvenimo drauge, su kuria jis apsivedė porą savaičių prieš išvažiuojant armijos tarnystėn. Šia vakacija jis pasinaudojo jau atitarnavęs keturis mėnesius Mississippi valstijoj. Mūsų Stasiukas dailiai atrodo U. S. uniformoj. Kadangi jis savo vaikystės dienas ir visą subrendimo į didelį vyrą laikotarpį praleido tarpe mūsų pažangiojo judėjimo, tad jam buvo labai malonu dar kartą atsilankyti į mūsų pažangųjį Lowellio Lietuvių Piliečių Kliubą ir apžvelgti tuos kambarius, kuriuose jis pats daug dainavęs chore, lošęs veikaliukuose ir rengęs gražius vakarus kartu su kitais jaunuoliais. Apžiūrėjęs kambarius, jis pareiškė lėtu balsu: "Viskas taip, kaip palikau." Taip, Stasiuk, atsakiau jam, viskas taip pat. Ir naujai kambarius išpuošime tik tuomet, kuomet jūs jaunieji draugai sugrįšite atgal į mūsų judėjimą po nugalėjimui piktojo demokratijos priešo.

Kiek pirmiau atostogoms buvo parvažiavę (tik ne vienu kartu) ir kiti mūsų jaunieji uniformuoti draugai, būtent, Juozas Mikalopas, Leo Gicevičius ir Viktoras Arbačauskas. Pastarieji du tankiau parvažiuoja pasimatyti su saviškiais. Tai vis mums brangūs svečiai, mums artimi jaunuoliai ir nariai LDS vietinės kuopos. Mes visi veliname jiems geriausio pasisekimo priešų sunaikinime.

Mūsų veikliosios draugės dabar yra nutarusios surengti gerą vakarą, kurio pelnas bus sunaudotas nupirkimui dovanėlių mūsų jauniesiems kareiviams. Aš manau, kad tai labai puikus nutarimas ir kuomet diena bus jau paskirta, pranešiu per spaudą.

Šiuo pat laiku atostogauja pas savo tėvelius ir dar vienas lietuvis kareivis, tai Viktoras Ramaneckas. Tai bažnytinių tėvų sūnus, bet kuomet seniau čia turėdavome vaikų mokyklėlę, tai ir Viktoras su savo sesute lankydavosi į mokyklėlę. Viktoras buvo neblogas mokinys. Velinu jam gerai išmokti ir priešą skaudžiai mušti, kad fašizmas greit subyrėtų.

Juozas Mikalopas irgi mano mokinys. Jis džiaugėsi, kad moka tėvelio lietuviškai laišką rašytą perskaityti ir atsakyti jam.

J. M. Karsonas.

Fotografas

Traukių paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberiai

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
NIGHT—HAvemeyer 8-1158
Tel. STagg 2-0783

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N.. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

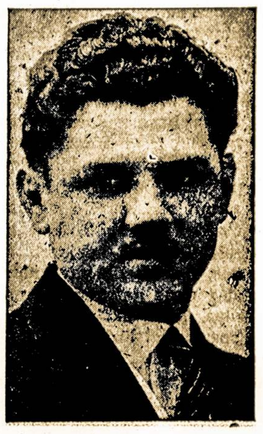

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

Įtužę Mūšiai Verda Doneco Srityje; Sovietai Atrėmė Nacių Kontr-Atakas

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Viename sektoriuje mūsų kariuomenė atmušė penkias hitlerininkų kontr-atakas ir sužalojo bei išdegino aštuonis vokiečių tankus.

Kitoje šio fronto dalyje atkakli kova tęsėsi per ištisą dieną dėl vieno apgyvento punkto, kuris kelis kartus perėjo iš vienų rankų į antras. Vakare Sovietai tvirtai įsidrūtino šiame punkte ir priešai, pasitraukdami paliko daugiau kaip 500 užmuštų saviškių, 13 sudaužytų vokiečių tankų ir didelį skaičių automobilių.

Į vakarus nuo Charkovo mūsų kariuomenė tęsė ofensyvo veiksmus.

Vienas mūsų kariuomenės dalinys per ryžtingas atakas užėmė dvi stambias apgyventas vietas. Į mūsų rankas pateko priešų kanuolių sandėlis ir grūdų sandėlis. Grupė mūsų tankų perkirto priešams vieškelį ir pabėgimą ir nušlavė beveik ištisą batalioną jų pėstininkų, kurie netrukus buvo prisiartinę prie to punkto. Buvo pagrobta devyni šarvuoti vokiečių automobiliai ir 36 vežimai su įvairiais reikmenimis; paimta nelaisvėn tam tikras skaičius priešų.

Į vakarus nuo Kursko mūsų kariuomenė taipgi tęsė ofensyvo veiksmus. Vienas mūsų karių dalinys per tris paskutines dienas smarkiai kovėsi ties vienu dideliu apgyventu punktu. Tuo laiku buvo nušluota daugiau kaip du batalionai (2,000) hitlerininkų, pagrobta daug priešų reikmenų ir suimta kiekis jų karių.

8,000 Svarų Bombos Triuškino Nacių Uostą

London, kovo 1. — Paskutiniu žygiu Anglijos bombanešiai Francijoj pleškino nacių submarinų uostą St. Nazaire bombomis, sveriančiomis po 8,000 svarų, anglai taipgi pasėjo ten daugybę mažesnių bombų.

Spėjama, jog kasdieniniais žygiais prieš nacių uostus Vokietijoj ir jos užimtuose kraštuose anglai ir amerikiečiai praskina kelią savo armijų įsiveržimui į Europos žemyną.

. BOMBAY, Indija, kovo 1. —Indėnų tautinis vadas Gandhi užbaigs tylėjimu paskutinę, 21-mą, savo bado streiko dieną.

AMERIKIEČIAI BOMBARDAVO SARDINIJĄ

Didieji Amerikos bombanešiai, Lekiančios Tvirtovės daugmeniškai atakavo kariniai svarbius fašistų įrengimus Sardinijoj, Italijos saloj.

Kasykloje, Turbūt, Žuvo 68 Mainieriai

Beaver Creek, Mont. — Po eksplozijos praeitą šeštadienį Smith angliakasykloje, išimta šešių žuvusių mainierių lavonai ir išgelbėta trys gyvi. Kasykloje, 800 pėdų gilumoje tebelieka 68 mainieriai. Bijoma, kad jie visi žuvę ar žūsią.

400 kitų angliakasių darbuojasi dieną ir naktį, kad pasiekt savo draugus kasykloje, kuri užgriuvo po dujų eksplozijos. Besiveržiančių laukan nuodingų dujų garai trukdo gelbėtojų darbą.

Green Prieš Didelę Amerikai Armiją

Washington. — Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Wm. Green išstojo prieš valdžios planą paimt kariuomenėn dar 8,200,000 vyrų šiemet. Green sneka, būk tai esą perdaug.

Keturių Giminių Žmogžudis ir Pats Žuvo

Auburn, Calif. — Amos Latshaw nušovė savo tėvą ir motiną, žmoną ir sūnų, ir bemesdamas jų kūnus į šulinį, pats į jį įkrito, nusisuko sprandą ir žuvo, kaip kad policija aiškina tą tragediją.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

ner, New Haven, Elizabeth ir visos eilės kitų.

Kodėl taip, draugai? žinau, jog ten randasi draugų, kurie moka rašyti. Prašome talkon. Jūsų miestų skaitytojai pasigenda, dienraštis labai pageidauja.

Ir man teko porą kartų susitikti su nabašninku Jurgiu Gegužiu, Keleivio leidėju ir smarkiai pasiginčyti. Kaip kada jis būdavo ateina į prakalbas ir stato klausimus.

Viena jo ypatybė visuomet pasirodydavo: baisus neapkentimas visko, kas komunistiška, pažangu ir darbininkiška. O tai, man atrodo, išplaukė iš jo nesvietiškos meilės doleriui ir bizniui.

Jis manė, kad jis tą raudonąjį dvarą nusineš. Bijojo, kad komunistai nesukonfiskuotų! Tai ir globojo jį, kaip savo mylimiausį kūdikį. Krovė doleris ant dolerio, centas ant cento.

Labai gaila, kad nenusinešė — nusinešė tiktai meilę turtui ir neapykantą pažangiesiems lietuviams.

BŪKITE AMERIKOS PILIEČIAIS

Įsigykite šią naudingą knygelę:

KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ

Pilietybės pamokų naują knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.

Adv. CHAS. P. KAL
Knygelės Autorius

KAINA 35c.

Mokestį galite prisiųsti U. S. pašto stampomis 5c. arba 3c. vertės, viso už 35 centus.

Reikalaudami rašykite:

LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ŽINIAI

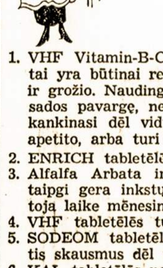

Ar Girdėjote?

Ar žinai, kaiminka, kodėl mes taip greit pasenome? Mat, priežastis yra tame, kad mūsų maiste buvo trūkumas vitaminų ir mineralų. Tad verčiau mes eikime į Sveikatos Maisto krautuvę ir pasipirkime nesugadinto maisto su vitaminais, būtent:

1. VHF Vitamin-B-Complex tabletėlės; maisto ekspertai atrado, kad tai yra būtinai reikalinga dėl palaikymo geros sveikatos, jaunystės ir grožio. Naudingas visiems, bet daugiausia tiems, kurie jaučiasi visados pavargę, nervuoti arba turi nuolatinius galvos skaudėjimus, kankinasi dėl vidurių užkietėjimo ir gazų; serga Neuritis, neturi apetito, arba turi didelį palinkimą į Alkoholizmą.
2. ENRICH tabletėlės dėl Anti-Anemia, kraujo celių padauginimo.
3. Alfalfa Arbata ir tabletėlės turtinga vitaminais ir mineralais, taipgi gera inkstų valytoja, rūkščių naikintoja ir skausmų mažintoja laike mėnesinių.
4. VHF tabletėlės turintiems aukštą kraujo spaudimą.
5. SODEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus dėl trūkumo kūne mineralinių druskų.
6. KAL tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
7. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo vidurių užkietėjimo.
8. N-56 CA-83 tabletėlės dėl Peptic Ulcers, Gastritis. Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai užgyti.
9. VELVETONE CREAM, dėl sausos veido odos; vienas iš geriausių DĖL MERGINŲ ir MOTERŲ. Taipgi parduodami DIABETIC ir REDUCING DIET maistą, kenuotus vaisius, kurie yra supekinti geriausia rūšis, be kemikalų ir balto sukraus syrupo; ir nesulpuruotus džiovintus vaisius. Naturališkas saldaines; čielų grūdų ruginę, kvietinę, soya duoną ir pyragaičius; Kava, Chocolate Malt, su vitaminais, 100 nuoš. tikrą bičių medų; sudaryta iš Soya pupelių mėsą. Ir įvairių kitokių maisto produktų galite gauti. Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 9:30 vakare. Sekmadieniais uždaryta.

VITAL HEALTH FOODS
SAVININKAI KANAPORIAI
465 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Minia Lietuvių Susirinko į Lietuvai Laisvinti ir Sov. Sąjungai Paremti Mitingą-Koncertą

Sukelta Virš Tūkstantis Dolerių Botkino Ligoninei

Jau senai Brooklyno lietuviai nebuvo turėję tokio skaitlingo, įspūdingo ir gausaus aukomis mitingo, koks įvyko pereito sekmadienio popietį, Grand Paradise didžiojoj salėj, ruoštas per Lietuvių Komitetą Teikimui Pagalbos Lietuvai ir Sovietų Sąjungai.

Mitingas pradėta kiek vėliau skirto laiko, nes mitingo pradėjimo laiku skaitlingais būriais dar vis ateidinėjo publika, o rengėjai vis rinko iš kitų kambarių ir atnešdinėjo kėdes susodinimui netikėto daugio publikos, kuri užpildė salę ir balkoną.

Programa pradėta su Star Spangled Banner, kurią įspūdingai sugiedojo Susana Kazokytė, akompanuojant muzikei Šalinaitei.

Pirmuoju iš kalbėtojų pakviesta Matas Šolomskas, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organo Tiesos angliško skyriaus redaktorius. Jis kalbėjo angliškai apie Sovietų Sąjungos žmonių didvyriškas kovas sumušimui nacių, kad jie yra ne vien tik savo krašto, bet ir visos žmonijos, tame skaičiuje ir Lietuvos laisvintojai. Lietuva, sakė jis, bus laisva tik išvijus iš ten nacius.

Vladimir Kazakevich, ekonomistas - rašytojas, papasakojo apie savo patyrimus Sovietų Sąjungoj laike jo ten lankymosi 1936—37 metais, darydamas palyginimus, dėlko kai kurie dalykai skirtingiau, negu kur kitur. Ypatingai jis pabrėžė apie ten gyvuojančias žmonėms laisves ir progas.

"Visų Sovietų Sąjungos respublikų, taipgi daugybės tautų ir tautelių žmonių kultūros ir kalbos yra pripažintos lygiomis," pareiškė kalbėtojas. Kiekvienas žmogus vertinamas pagal savo pasiryžimą ir gabumus, ne pagal kilmę. Tas ir išaiškina, sakė jis, stebėtiną tų žmonių vieningumą ir kovingumą kare prieš fašizmą, nes jie žino, už ką kovoja, jie turi, už ką kovoti. Ragino tuos didvyrius paremti. O vyriausia parama, sakė jis, būtų a t i d a r y m a s antro fronto.

Vieną iš įspūdingiausių mitingo momentų sudarė pribuvimas devynių tarybinių jūrininkų, keturių iš karinio jūrų laivyno ir penkių iš jūrinio transporto laivyno, tarpe kurių buvo ir dvi merginos jūrininkės. Jie atvyko sykiu su Povilu Rotomskiu, Sovietų Sąjungos generalio konsulo lietuviu atstovu. Garbės svečių pasirodymas svetainėj sukėlė audringą ovaciją ir laikinai pertraukė kalbėtoją Kazakevičių.

Entuziastiškas sveikinimas tų didvyriško krašto didvyrių žmonių pasikartojo susirinkimo pirmininkei K. Petrikienei juos pakvietus ant estrados ir perstačius publikai. Vienas iš jų, karinio laivyno leitenantas Šadrinas pasakė kalbą iš savo patyrimų kare. O patyrimų jis turi daugeriopų. Vien tik pirmais dešimčia savo tarnybos mėnesių jis dalyvavo 186-se atmušimuose priešų orlaivių atakų. Taipgi kalbėjo jaunutė tarybinio laivyno jūrininkė Ševčenko, dirbusi Murmansko aerodrome, buvusi sunkiai sužeista. Ji trumpai papasakojo apie savo pergyvenimus ir pasveikino mitingą tarybinių moterų ir visos tarybinės liaudies vardu.

Leitenanto Šadrino kalbos lietuviškas vertimas telpa atskirai šiame puslapyje, o jūrininkės Ševčenko kalba tilps Moterų Skyriuje trečiadienio Laisvėje.

Visi svečiai ir viešnios jūrininkai buvo apdovanoti brooklyniečių ir greatneckiečių darbo megstinių ir kitų dovanų pakeliais. Mezgėjos, kaip sakė pirmininkė, turėjo skubiai ir sunkiai padirbėti, kad keliomis dienomis numegsti dovanas, nes ką tik buvo išsiuntusios visus gatavuosius megstinius, kada sužinojo, jog pribus svečiai jūrininkai.

Suglaustą, bet labai išsamią prakalbą apie Raudonosios Armijos reikšmę gelbėjime pasaulio nuo fašizmo, taipgi apie lietuviškų pronacių v e i k l ą Amerikoje pasakė R. Mizara, Laisvės redaktorius, publikos tankiai pertraukinėjamas entuziastiškomis ovacijomis. Čionai netenka daug apie prakalbą rašyti, kadangi ji tilps Laisvėje ištisai.

Po R. Mizaros prakalbos, pirmininkė pravedė sekmingą rinkliavą. Vos spėjus paskelbti rinkliavą, publika prie estrados pradėjo nešti dešimtines, vienas kitas penkiolika, kai kurie ir po $20, $25. O su penkinėmis susidarė eilės laukiančių, nespėja imti. Paskiausia būrys rinkėjų perėjo po salę paimti smulkesnes aukas ir taip trumpu laiku sudėta $1,132.11. Sakoma, kad po susirinkimo dar prisidėjo aukų. Apie tai, taipgi ir aukojusiųjų vardai bus skelbiama sekamose laidose, nes šiai nespėta paruošti ir stoka vietos.

Mitingui grožinės nuotaikos irgi nestokavo dėka menininkų pasidarbavimui visų bendram tikslui. Žavingą dainų programą davė solistės Aldona Klimaitė, akompanuojant pianistei Onai Daukantaitei, ir Susana Kazokytė, akompanuojant muzikei B. L. Šalinaitei, taipgi Sietyno Choras iš Newarko, vadovaujamas Šalinaitės. Visi dainavo įspūdingai, artistiškai. Sietynas, kaip ir visi chorai, atrodo apmažėjęs, bet nepraradęs savo dainingumo, dainuoja harmoningai ir stipriai.

Paskiausia buvo pakviestas kalbėti garbės svečias kalbėtojas Povilas Rotomskis. Kalbėjo įdomiai ir turiningai, tankiai pertraukinėjamas audringomis ovacijomis. Jis kalbėjo apie tai, kokia toji Raudonoji Armija, kaip ji sulaikė ir veja hitlerininkus, kokiu būdu įgavo pripažinimą, pagarbą iš laisvę mylinčių žmonių visame pasaulyje. Daugiausia, tačiau, kalbėjo apie Lietuvą po nacių jungu, pateikė daug faktų apie nacių terorą prieš Lietuvos švietėjus, valstiečius, darbininkus ir apie Lietuvos partizanų didvyriškas kovas. Apie Rotomskio prakalbą ir joj pateikus faktus bus plačiau rašoma atskirai.

Po prakalbų pirmininkė paprašė R. Mizarą perskaityti prakalbų komiteto pateiktą rezoliuciją, kuria pasisakoma už visuotiną rėmimą mūsų krašto karo pastangų, remti talkininkus, ir pasmerkiama lietuviškų pronaciškų elementų kenkimas vieningumui lietuviuose ir karo pastangoms. Rezoliucija, balsuota rankų pakėlimu, priimta vienbalsiai. Ji tilps Laisvėje. Taipgi nutarta pasveikinti Raudonosios Armijos lietuvių dalinius.

Mme. Chiang Kai-Shek Kalbės New Yorke

Pirmadienio rytą į New Yorką pribuvo Mme. Chiang Kai Shek, Chinijos vyriausio karo vado žmona. Jinai sakys prakalbą jos pagarbai suruoštame masiniame mitinge kovo 2-ros vakarą, Madison Square Gardene, New Yorke.

Kalbės eilė kitų žymių žmonių ir bus muzikališka programa. Tarpe kitų, kalbėsiąs ir Wendell L. Willkie.

Turėsime "Blackout"

Perspėjimo nuo atakų iš oro signalų išbandymui antradienio vakaro 9 val., kovo 2-rą, bus pratimai (drill).

MIRĖ

John Asweicz, 60 metų amžiaus, 377 So. 4th St., mirė vasario 28 d., Rosary Hill ligoninėj, Hawthorne, N. Y. Laidotuvės įvyks kovo 4 d., 10 val. ryto, Šv. Jono kapinėse.

Paliko nuliūdime našlę Oną, 3 sūnus, Michael, John ir William, pastarieji du kariuomenėje. Taipgi 3 dukteris, Anitą, Adelę ir Madelinę, brolį Michael, dvi seseris, Mrs. Barkauskas ir Mrs. Anna Kulbok.

Kūnas pašarvotas graboriaus J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne.

-:- -:- -:-

Adolph Tamalionis, 29 m. amžiaus, 145 Grand St., mirė kovo 1 d., Kingston Ave. ligoninėje. Kūnas pašarvotas namuose. Daugiau informacijų bus kitose laidose.

Abiejų laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Manoma, kad su padalinimu mėsos, sūrio, kenuotos žuvies ateis ir padalinimas sviesto ir jį pavaduojančių produktų.

Šio gražaus ir nuodarbaus susirinkimo įspūdžiai ilgai liksis brooklyniečių atmintyje ir akstins naujiems darbams. Rengėjai prašė per Laisvę pareikšti padėką menininkams, kalbėtojams, aukotojams ir visiems atsilankiusiems už taip gražų atsiliepimą į momento reikalavimus. **Rep.**

Tarybinio Jūrininko Prakalba Liet. Mitinge-Koncerte Grand Paradise Salėj

Brangūs draugai lietuviai!

Tarybinių jūrininkų, Raudonosios Armijos ir tarybinės liaudies vardu aš perduodu jums karščiausius sveikinimus ir dėkoju Jums už mūsų pakvietimą ir širdingą sutikimą.

Aš, Tarybų Sąjungos Karinio Jūrų Laivyno leitenantas, noriu papasakoti Jums, kaip aš dalyvauju šiame didžiajame tėvynės kare prieš fašistines armijas šiaurėje.

Nuo pat pirmosios karo dienos aš pradėjau tarnauti sargybos laive.

Rudenį, siaučiant 5 "bolių" stiprumo audrai, man teko atlikti pirmąjį kovos uždavinį ir susidurti su priešu nelygioje kovoje. Nakties priedangoje mes prisiartinome prie priešo ir paleidome į jį artilerijos ugnį. Vokiečiai taip pat atsakė mums artilerijos ugnimi apšaudydami mūsų laivą iš visų savo baterijų. Artilerijos sviediniai kaukdami lėkė virš mūsų galvų, bet sprogdavo jie kiek toliau nuo mūsų. Pamatę, kad priešo jėgos daug didesnės už mūsų, mes nusprendėme nutraukti artilerijos ugnį ir maskuodamiesi prieiti dar arčiau prie jo. Savo laivą mes paleidome pilnu greičiu.

Keletui minučių praslinkus mes vėl paleidome artilerijos ugnį į priešo baterijas. Padarę tikslius apskaičiavimus, keliomis sutartinomis salvėmis mes sunaikinome dvi artimiausias baterijas. Liko dar 3 priešo baterijos. Šituo momentu, sprogus netoliese sviediniui, nustojo veikti mūsų mechaninio vairavimo įtaisai. Laivas neteko krypties ir sumažino greitį. Vokiečiai vis tebešaudė į mūsų laivą kryžminę ugnimi, bet jų sviediniai krito priešaky mūsų: jie matyt neapskaičiavo mūsų greičio. Mes bematant perėjome prie rankinio vairavimo ir pasileidome pilnu greičiu. Šituo momentu iš priešakinės patrankos mes sunaikinome dar vieną priešo bateriją, bet ir patys nukentėjome: priešo sviedinys pataikė į mūsų laivo šoną. Į laivą ėmė veržtis vanduo ir jis vis labiau krypo ant šono. Pagelbinė grupė sunkiausiose rudens sąlygose bematant pašalino šitą sužalojimą ir uždėjo lopą. Tęsdami manevravimą ir dumdami pilnu greičiu, mes sunaikinome ketvirtąją vokiečių bateriją ir pasileidome atgal. Pasilikusi vienintėlė priešo baterija irgi nutilo. Uždavinys buvo atliktas.

Artėjant prie savo kranto, auštant mus pasitiko trys vokiečių lėktuvai. Jie ėmė mus atakuoti. Mes tuč-tuojau paskelbėme kovos aliarmą ir pirmutinėmis salvėmis pakrikdėme priešo lėktuvus. Vienas iš jų užsidegė ir nukrito į jūrą. Numestosios bombos sukrito iš dešiniojo šono. Pasilikusieji du lėktuvai dingo debesyse. Mūsų laivas sugrįžo į uostą.

Per pirmuosius 10 karo mėnesių man teko dalyvauti atrėmime 186-šių priešo lėktuvinių atakų.

Po to aš buvau perkeltas į transporto laivyną naujiems kovos uždaviniams atlikti. Mūsų kelionė iš Tarybų Sąjungos į Ameriką buvo atlikta sekmingai.

Brangūs draugai! Jūsų broliai partizanai laikinai okupuotoje Tarybinėje Lietuvoje kovoja už savo tėviškės išlaisvinimą nuo fašistinių įsiveržėlių. Lietuviai patriotai neapkenčia kruvinojo Hitlerio ir jo grobikiškos armijos. Jie neapkenčia dėl to, kad Hitleris atėmė iš jų laisvę, ramų ir laimingą gyvenimą, paversdamas juos vergais. Nepaisydami priespaudos ir kruvino fašistinio teroro, lietuviai patriotai tęsia kovą prieš įsiveržėlius. Sykiu su Raudonąja Armija jie vėl sugrąžins laisvę savo jaunai tarybinei respublikai.

Tegyvuoja Tarybų Lietuva!

Tegyvuoja laisvę mylinčiųjų tautų draugystė!

Tegyvuoja Raudonoji Armija!

Iš Unijos Susirinkimo

Karpenterių Unijos 284 Lokalo susirinkime buvo pakeltas klausimas kaslink Rickenbackerio kandžiojimo darbininkų unijų. Daug balsų reikalavo, kad būt kas nors veikiama, tai ir buvo nutarta pasiųst reikalavimą į unijų centrą, kad būt daromas spaudimas prieš jojo propagandą bosų naudai.

Antras geras tarimas, tai paraginti narius, kad duotų kraujo Raudonajam Kryžiui. Taipgi yra raginami nariai, kad pirktų ko daugiausia taupomųjų karo bonų.

G. Waresonas.

LAISVĖS BAZARAS

Šiemet Laisvė turės bazarą savo salėje, nes ta salė, kur visada laikydavo bazarus, užsidarė iki karo laimėjimo.

★ ★

Laisvės Bazaras Bus

Balandžio 3 ir 4 April

ABU VAKARU BUS ŠOKIAI
Gros Pavidis Orkestra

Prašome bazarui dovanų ir prašome nesivėlinti jas priduoti. Svarbu iš anksto žinoti, kiek jų bus.

Visi rūpinkimės, kad bazaras pavyktų. Kiekvienas dienraštį Laisvę branginantis žmogus privalo kuom nors prisidėti prie bazaro.

LAISVĖS SVETAINĖJE
419 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau pusbrolio Juozapo Roziansko, paeina iš Darsūniškių miestelio. Gyveno Fishesheddy. Prašome atsišaukti, arba žinantieji apie jį pranešti, bus atlyginta. Mike Ramoška ir Damazas Mičiulis, 371 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (51-53)..

REIKALAVIMAI

Reikalingas superintendentas prižiūrėti 42 šeimynų namo, garu apšildomas ir su refrigeration. Mokestis $75.00 į mėnesį su 3 kambariais. Antrašas, 403 Hewes St., Apt. 3. Atsišaukite prieš 3 val. po piet, bile dieną. (46-51)

★ LIETUVIŠKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

OFICIALIS LDS OPTIKAS
UNION SQ. OPTICAL CO.
147 FOURTH AVE.
Arti 14th St.
Akis Ištirla
GYDYTOJAI
100 nuoš. unija šapoj
Telef.: GR. 7-7553
DETROITE: 2539 Woodward Avenue, 602 Hofmann Bldg.
N. SHAFFER, WM. VOGEL, Direktoriai

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida — *Akiniai už $7.50*

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, g e r i a u s i ų bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys u ž ė j i m u i grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Lietuvių Rakandų Krautuvė
GRAND FURNITURE CORP CHAIR
Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets.
Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451.

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

Linkime Laimingų ir Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Kostumeriams!
Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą.
Pamatykite Mūsų Dovanų Departmentą.
Ateikit Pasirinkt Dovanas Dabar

ROBERT LIPTON 701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIS. Tel. STagg 2-2173